ԺԱ. ՏԱՐԻ 3175 (Ն. Տ.) 19 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1894 — 7 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1894 — 18 ՐԷՊԻԼ, ԷՎՎԷԼ, 1312 — ՇԱԲԱԹ

20 ՓԱՐԱ.

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՆՁ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Գալաթիա, Կ. Պոլիս

درعليه‌ده غلطه‌ده آره‌وك غزته‌سی اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
Քաղաքական եւ Մեզգային

20 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար Տարեկան դրամեկան արժէք	150
» » Վեցամսեայ » »	75
» » Եռամսեայ » »	40
Օտար երկիրներէ Տարեկան փոխանակ	56
» » Վեցամսեայ »	28
Ընդհանուր թղթի վրայ մասնաւոր տպագր. Տարեկան Օսմ. Ոսկի	2
Դուռաւոր թղթատարի համար Տարեկան	Դրուշ 50

Խմբագրութեան [illegible] եւ այլ գրութիւն [illegible]

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Վաղը, հինգշաբթի, «ԱՐԵՒԵԼՔ» չի հրատարակուիր Ծնունդ Ս. Աստուածածնայ տօնին պատճառաւ։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ

ՇԱԲԱԹԱԿԱՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ԵՒՐՈՊԱՅԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿԸ

Զենք ուրանար թէ, ինչպէս նախընթաց շաբթուները՝ նոյնպէս ալ անցած շաբթու բաւական գործ եղաւ Եւրոպական հրապարակին վրայ· և սակայն բաղդատմամբ նախորդ տարիներու համապատասխան շաբթիներուն՝ տիրող գործունէութիւնը գոհացուցիչ ըլլալէ հեռու է։ Ուրիշ տարիներ՝ թէ՛ Եւրոպական և թէ՛ տեղական հրապարակները, օգոստոսի կէսէն սկսելով մինչև հոկտեմբերի կէսը, տենդոտ գործունէութիւն մը ցոյց կուտային, մինչդեռ այս տարի, առեւտուրի այդ թափը զգալապէս կրմնցուցած է իր ոյժը։ Սեպտեմբերը ամէն տեղի համար յանձնարարութեանց նոր շրջան մը կը բանար և գործարանատէր թէ վաճառական «գլուխ քերելու ժամանակ չէին ունենար» գործերու շատութեան պատճառաւ։ Այս տարի, դժբաղդաբար, ցորեկները քնանալու իսկ ժամանակ կըրնան կոր գտնել։ Ամենէն զգալի նուազումը՝ Հնդկաստանէ եկած յանձնարարութեանց մէջ կը տեսնուի, որոնք բաղդատաբար շատ ցանցառ են, և իրենց սակաւութեան մէջ անկարող՝ հրապարակի գներուն վրայ վճռական ազդեցութիւն բանեցնելու։

Մանիֆաթուրայի հրապարակին անցեալ շաբթուան ամենէն նշանակելի երեւոյթը՝ բամբակի ու մանածի գներուն հաստատուն և յառաջխաղաց ընթացքն էր։ բամբակը քանի մը բոնթօ վրայ դրաւ, իսկ մանածի գները, որոնք սակէ առաջ շատ ինկած էին, բաւական կարեւոր յաւելումներ կրեցին, ինչ որ սակայն աննպաստ ազդեցութիւն ունեցաւ առեւտուրի ընթացքին վրայ, զի շատ մը վաճառականներ հրահանգ ստացած ըլլալով նախորդ անկեալ գներուն համեմատ ապրանք առնելու՝ տիպուեցան իրենց յանձնարարութիւնները ետ քաշել, բացի անոնցմէ՝ որոնք անհրաժեշտ պէտքերնին հոգալու համար մանր մունր գործեր ընելու հարկին մէջ կը գտնուէին։ Գներու արագի հաստատուն վիճակը գժբաղդաբար չէ կրցած վստահութիւն ներշնչել գնողներուն. այս վերջինք փոքառութեամբ գիտեն թէ ամեն տարի այս ատեններ գները կը բարձրանան՝ մինչև որ գործունէութեան ամիսներուն յայտնուին ծուլութեան ամիսներ, որ ատեն ամէն ինչ իր բնական վիճակին կը վերածուի վերստին։ Ուստի անոնք որ սճապաղելու պէտք չունին՝ նախամեծար սեպած են ժամանակ մը սպասել։ Ամենէն տիպղղական յանձնարարութիւնները տրուեցան Թուրքիայէն, բայց միշտ սահմանափակ քանակութիւններով։ Իսկ Դանուբեան երկիրները քանի մը պատճառներով հրապարակէն քաշուած էին, նախ որ կարգ մը կարեւոր տուներ մնանկացած և երկրորդ՝ այդ կողմերու հունձքերը, չափազանց առատութեան պատճառով, արժէք չըրին, որով երկրագործ դասակարգը չի կրցաւ, ուրիշ տարիներու պէս մանիֆաթուրա սպառուել։

Այս տարուան օգոստոս ամսուն մէջ Անգլիա արտածուց ընդ ամենը 427,328,800 եարտա մանիֆաթուրա. մինչ անցեալ տարի նոյն ամսուն այդ թիւը կը հասնէր՝ 432,716,400ի։ Եւ սակայն այս տարուան ճերմակ ապրանքները (այսինքն կտաւ, թիւլպենտ և այլն) աւելի շատ եղած են քան անցեալ տարուանները։ Ճերմակի այս առաւելութիւնը գլխաւորաբար Հնդկաստան կուղղուած մասը պարտաւոր ենք վերջինեալ քանակութենէն զեղչել և օգոստոսի գործառնութեանց վրայ աւելցնել։

Գործարանատէրը կը գանգատին թէ պէտք եղածին չափ գործ չըլլար կոր, և ամերիկեան նոր սակագներէն զէթ իրենք մինչեւ հիմա յուսավրէպ եղած են· զի բայլ թերեւս մեծաքսեայ ժամանակներու ճիշդն՝ մեծցեալ ճիշդերը զգալի կերպով մեծ գործառնութիւններ չի կրցին ունենալ Ամերիկայի հետ։ Մարսիլիայի հրապարակը լիսէն նուազ բաղդաւոր էր մեծաքի առեւտուրին մէջ. այն տեղ այս պահուս Սուրիական մեծաքը ամենէն աւելի յարգ ունի և բաւական լեցուն գիներով կը ծախսուի կոր։ Իտալիայէն առնուած լուրերուն նայելով՝ այդ երկրին մէջ եւս մեծաքը սպասուած գործունէութենէն զուրկ է, թէպէտ գիները անուանապէս հաստատ բռնուած ըլլան· ասոր հետ մէկտեղ Իտալացիք կը կարծեն թէ արդի անշարժութիւնը վաղանցուկ է լոկ։

* *

Անգլիոյ մէջ ցորենի գները այս պահուս շատ ինկած են. ցորենի մ.ջին գինը առ իւրաքանչիւր ։--ուշբեր (մէկ ։--ուշբերը 250 քիլօէն քիչ մը աւելի է) 22 շիլին 7 բէնս է. հարիւր տարիէ ի վեր այսչափ ածան գին տեսնուած չունէր. մինչեւ իսկ գարիի գնէն 1 շիլին 1 բէնս ածան է։

Անցեալ շաբթու հրապարակին վրայ գրեթէ բնաւ գործունէութիւն չկար, զի ագարակապետներէն շատեր հինձելով զբաղած էին, որով շատ քիչ ապրանք ծախսուեցաւ, գրեթէ նախընթաց շաբթուան գներով։ Թուխ ցորենին այժմու գինն է 25 շիլին, և կակուղ ճերմակինը՝ 27 շիլին։ Անցեալ շաբթու ուրիշ երկիրներէ Անգլիա մտաւ 344,430 ։--ուշբեր, մինչ նախընթաց շաբթուն՝ 446,793 ։--ուշբեր։

Եւրոպայի միւս երկիրներուն մէջ ցորենի հրապարակը հանդարտ է և գներն անփոփոխ։ Ամերիկայի մէջ իրերու վիճակը լուսադոյն է, և գները՝ նախընթաց շաբթուան վրայ «չապիկ» մը աւելի բարձր։ Անցեալ շաբթու Ամերիկայի Անտլանտեան եզերքներէն բեռցուած էր 1,630,000 գամբիւղ (մէկ գամբիւղը մօտաւորապէս 125 քիլօի հաւասար է) որմէ 1,090,000 գամբիւղը Անգլիա եկաւ և մնացածը՝ Եւրոպայի միւս երկիրները (դատեցէք թէ Անգլիա որքան մեծ քանակութեամբ ցորեն կը քաշէ Ամերիկայէն)։ Միւսանգամ նահանգայ այս տարուան հունձքը կը հաշուուի 66,949,000 գամբիւղ, ինչ որ անցեալ տարուան վրայ 16,067,000 գամբիւղի առաւելութիւն մը ցոյց կուտայ։

* *

Գարիին հրապարակը հանդարտ է և գործերը՝ շատ թոյլ։ Բուսական բերքէն մնացաքնեղածութիւն մը հրապարակի բարեխառնութիւնը խանգարեց և գները կոտրեց։ Անցեալ շաբթու Անգլիա ներածուեցաւ 189,267 ։--ուշբեր, նախընթաց շաբթուն 129,748 ։--ուշբեր, և անցեալ տարուան համապատասխան շաբթուն՝ 124,448 ։--ուշբեր։

ՏԵՂԱԿԱՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿԸ

Հրապարակիս ընդհանուր վիճակը շատ միջակական գոյներով չի ներկայանար մեզի։ Բաղդատմամբ նախորդ և նախընթաց տարիներուն՝ առեւտրական անկումն ակներեւ է։ Շատ մը պատճառներու մէջ, յիշենք մանաւանդ համաճարակ հիւանդութիւնները, որոնց պատճառաւ նախ Սմսօն-Պաղտատի առեւտրական մեծ պողոտան փակուեցաւ շաբաթներով, յետոյ Նիկոմիդիոյ գիրն ամենէն գործունեայ կեդրոններէն մին, Առտրարար և չրջակայքերը շրջայուելու առժամանակեայ երկիւղ մը ազդեցին մեզ, և հիմա ալ Պրուսայի նահանգի է որ կուգայ առողջապահական շրջայով մը օգտակարի։ Ահա բնական այսպիսի պատահարներու բերմամբ ներքին գաւառները չը կրցին յանձնարարութիւն հաղորդել և կամ հաղորդուած յանձնարարութիւնը ամիսներով սպասեցին Սմսօնի նաւահանգիստը կամ առողջապահական շրջանները։ Միւնոյն պատճառներով, գաւառայի վաճառականը չի կրցին իրենց տեղական բերքերը ժամանակին ծովեզերք իջեցնել և գրամի վերածել և հետեւաբար չի կրցին ժամանակին գրամ հայցնել Պոլսոյ վաճառականներուն որոնք այս պատճառով գրամական մեծամեծ անձկութեանց մատնուեցան և իրենց կարգին անկարող գտնուեցան ժամանակին մեծաքանակ ապրանք յանձնարարել յեւրոպա, և անոնք որ նիւթապէս կարող էին ապրանք յանձնարարելու որո՞ւ պիտի ծախէին գոյն։ Կը տեսնուի ուրեմն թէ մէկ պատճառ մը իր հետեւէն կը շղթայէ շատ մը ուրիշ պատճառներ, որոնք շղթայաբար կ'արտադրեն անդադար հետեւանքներու շարք մը, որ մէկ բառով կը կոչուի տնտեսական ճգնաժամ։ այս ճգնաժամը կրեցինք մենք այս տարի և անոր ազդեցութիւնը կը շարունակէ տակաւին։ Մարդեալի է որ կասկածելի հիւանդութիւններ և անոնց հետ ուրիշ բնական ճգնաժամներ (ինչպէս, արմատի նուազութիւն, երկրաշարժի ազիտարիր հետեւանքները և.)։ Օր առաջ, ամիս առաջ անհետանան, որպէս զի մեր հրապարակն ալ վերստանայ իր սովորական վիճակը և արդի ճգնաժամը վերջ գտնէ։ Դժբաղդաբար առեւտրական ճգնաժամները օրքան որ ալ շատ չուտ կը հասնին՝ միւս կողմանէ իրենց հետքերը երկար ատեն կը թողուն։ Եւ եթէ այսօր մեր թեւած բնական պատճառներն անհետանային իսկ ըլլան՝ բաւական հակազդեցութիւն մը տարիէն առաջ չենք կարող զգալ։

* *

Ինչ որ ճշմարիտ է Եւրոպայի հրապարակին համար՝ նոյնը թերեւս ա՛լ աւելի ճշմարիտ է մերինին համար, այսինքն թէ գարնան և աշնան սկիզբները միշտ ամենէն աւելի գործ կ'ըլլայ տեղական հրապարակին վրայ։ Այս հաշուով վերջացող շաբաթը պէտք էր որ արտասովոր գործունէութիւն մը կարենար ցոյց տալ, ինչ որ գժբաղդաբար տեղի չունեցաւ։ Մասյգ է որ առեւտուրի բոլոր ճիւղերուն վրայ ալ քիչ շատ գործ եղաւ, բայց ընդհանուր առմամբ կրնանք ըսել թէ այս տարի անցեալ տարուան հետ բաղդատմամբ, գործառնութեանց մակերեսորդը պակաս է. ինչ որ պատկաւելի նուազում մը կրնայ նկատուիլ հրապարակին համար։ Մանիֆաթուրայի և մանածի սպառումները տեղի կ'ունենան շատ ինկած գներով։ Անգործութեան պատճառով հրապարակին վրայ արտակարգ մրցում կը տիրէ։ Տրապիզոնի ճամբով ներքին գաւառները բաւական մանիֆաթուրա և մանած բեռցուած է. Նիկոմիդիոյ գիծն ևս բաւական ապապրանք ունեցաւ։ Բայց Սմսօն-Պաղտատի գիծը իր առջի առեւտրական գործունէութենէն դադրած է, և շաբաթուան ընթացքին մէջ այդ կողմ բեռցուած ապրանքներուն քանակութիւնը սահմանափակ անցաւ։

* *

Աֆիոնի առեւտուրը շատ դանդաղ կ'ընթանայ։ Ամերիկայի և Անգլիոյ պահեստի քանակութիւնը նոյնութեամբ կեցած ըլլալով, նոր հունձքէն այդ կողմերուն համար գործ չեղաւ։

Մալաթիայի անուանական գինն է՝ օխան 118-120 դրշ. սակին 100էն. իսկ Զիլէ և Թոգատ՝ 122-125 դրշ։ Հինգ վեց տարի առաջ Մալաթիայի տեսակն ամենաբարձր գնով կը ծախսուէր միշտ, բայց հիմա աֆիոնի գնողները պարզապէս մէջի մարքինին համար կը գնեն կոր և հասատատուած է որ Զիլէ և Թոգատ աւելի մարքին կը պարունակեն քան թէ Մալաթիան և հետեւաբար անկէ աւելի կ'արժեն։

Տրէբիզոնի վրայ ալ գործ չկայ, բայց ի Հոլանտայի գնումներէն։ Ցայտնի է թէ Հոլանտական կառավարութիւնն ի՛նքը կը գնէ տարուէ տարի երկրին պէտք եղած աֆիոնն։ Այս տարուան աճուրդին Տաճկատանէն մասնակցողներն Հոլանտայի պիտի յանձնեն 600 անտուկ, որու իրը 400 անտուկը պիտի հայթայթուի Պոլիսէն և մնացածն Իզմիրի հրապարակէն։ Հոլանտա միշտ սովորականէն բարձր գին կը վճարէ իր գնած աֆիոնին, բայց վաճառման պայմաններն այնքան կնճռոտ ու դժուարին են որ քիչերը կը համարձակին տարուէ տարի Հոլանտայի մէջ բացուած աճուրդին (adjudication) մասնակցիլ։ Այս պահուս Հոլանտայի համար եղած պրէմիում վաճառումներուն 125 դրշ. ոսկի ստակ գին կը վճարուի կոր։

Թիֆթիքի վրայ ալ գէկ գործ կայ. ամէն շաբաթու 500—1000 հակ տպրանք կը ծախսուի կոր, միայն շաբաթուան վերջին օրերը հրապարակը ամուլ էր, թէպէտ գները ըստ առաջնոյն հաստատ բռնուած էին։

Նոր հունձքը 16 ½—16 ¾ դրուշէն ծախսուիլ սկսաւ, բայց հիմա ազէկ տեսակը 17 ½—17 ¾ դրշի կը ծախսուի։

* *

Էնկիւրիի և Էսկիշէհիրի ցորեններուն վրայ այստեղ մեծ գործ չկայ. և սակայն անձրեւի նուազութեան պատճառով՝ արտադրող գաւառներուն մէջ գները բարձրանալու վրայ են։

Կակուղ ճերմակ ցորենին քիլէն 13—13 ½ դրշի կը ծախսուի (ծանօթ գեղչով)։ Կարծր ցորենին օխան 24—25 փարայ է այժմ։

Գարիին այս տարուան հունձքը անցեալ տարուան վրայ % 20—25 նուազում մը կրած է։ Բաւական սպառում ունեցաւ Վերջինը։ Գարեջուրի չինութեան գործածուած ճերմակ տեսակին օխան 25—26 փարայի կը ծախսուի։

ԳՐՕՔԸ

ԱԶԳ. ՀԻԻԱՆԴԱՆՈՑ

Մեծաւ շնորհակալութեամբ կը հրատարակենք հետեւեալ բարեգութ Տիարց նուէրները։

(Մինչ ցվերջ օգոստոսի)

Նախորդ հրատարակութեանց գումարը 22,024։

Յովհաննէս Կիւմիւեան 1620, Մանուկ Սմսատեան, 861, Ագաթան Թահիրեան 864, Բարսեղ Խաչանգոյլեան 648, Եղիա Պէյլէրեան և որդիք 432, Գառնիկ Ֆնտքլեան եւ եղբարք 432, Համբարձում Թորոսեան 432, Եղիա Շահպազեան 432, Մանուէլ և Յովհաննէս Ալալաքեան 432, Շնորհք Թաշեան 324, Ոսն 216, Եաղուպ Նշատաճեան և եղբարք 216, Մանուկ Նալբանեան 216, Տպարանապետ Սէրվիչեն 216, Պօղոս Մանուէլ 216, Յարութիւն Շահվէքիրեան 216, Մ. Գառնիկ Յովակիմեան ոսկերիչ 216, Խաչիկ Էքմէքճեան, 216, Գրիգոր Նաքաշեան 216, Գառնիկ Յովակիմեան և եղբարք 216, Սահակ Գալաեան 216, Յակոբ Մուրատ 216, Շնորհք Թաշեան 216, Խաչիկ Փիլիճեան 108, Թովմաս Գարագաշ 108, Մանուկ Կարագեան 108, Մարուքէ Թիէնկեան 108 Նազարէթի Պոհճալեան 108, Մատեհ Մաւէհեան 108, Արսէն Արսէնեան 108, Սեբաստիա Թիւրապեան 108, Երուանդ Գաբրիէլ 108, Մկրտիչ Պաշպազիրկեանեան 108 Կարապետ Սէֆէր 108. գումար ընթացիկ դրամ 32,500 դրշ.։

Հոգաբարձու— Ս. Փրկչի Ազգ. Հիւանդանոցի։ ՍԱՐԳԻՍ Ց. ԹԱՇՃԵԱՆ

Ներկայիս կը փութանք ծանուցանել թէ ի Մարսիլիա բնակեալ Մեծ. Սարգիս էֆէնտի Գ. Հալաճեան ի նպաստ հաստատութեան բարեհաճած է նուիրել մէկ օսմ. ոսկի՝ փոխան ծաղկեփունջի հանգուցեալ Մհի. Սարգիս էֆ. Բամպուքճեանի յուղարկաւորութեան առթիւ։

ԹԵՐԹՕՆ «ԱՐԵՒԵԼՔ»ի (94)

ԺԻԼ ՄԱՌԻ

ՏԱԳՈՅՆ ԱՂՋԻԿԸ

ՄԱՍՆ ԵՐՐՈՐԴ

ԷԿԻՑԷԷԹԻ ՀՈՐԸ

Քանի մը վայրկեաններ կ'անցնին։ Դրռնապանը ներս կը մտնայ, կը տեսնէ նամակը, չի կասկածիր բանէ մը և դուռը կը գոցէ։ Ժամը հինգին Պարթոլի և Ֆիլիբ ետ դարձած են։

Պարթոլի կը հանուի, արդուզարդը կուտայ և յետոյ իր աշխատութեան խուցը կը մտնէ։

Նամակը առանձին չէ։ Նամակաբաշխը ուրիշ երկու երեք հատ բերած է։

Պարթոլի վեր ի վերոյ աչքէ կանցունէ զանոնք։

Տիանինը կը բանայ։ Կը կարդայ, նորէն կը կարդայ և կը խորհի։

Կանչել կուտայ Ֆիլիբը. երիտասարդը կը վազէ, և Պարթոլի, սաստիկ տժգոյն, անոր կը կարկառէ թուղթը։

—Առ, կ'ըսէ... չո՛ւտ կարդա։

Յետոյ երկուքն ալ իրարու երես կը նային լուռ ու մունջ։

—Բան մը չի հասկցուիր, ըսաւ Ֆիլիբ վերջապէս։

—Վտա՞նգ մը. ի՞նչ վտանգ։

—Ի՞նչպէս գիտանք։ Նշան մը չէ ցուցուած մեզի։ Հսկողութիւնը ծայրայեղ է։ Անկարելի է տեւցունել. անկարելի է ուրիշ բան մը ընել...

—Եւ սակայն, կարդա...

—Ի՞նչ ընել, ի՞նչ ընել։

Հայր և որդի երկարօրէն կը խորհին, բայց ի՞նչ գտնային։ Անթափանցելի խաւարի կը բախին։

Այս անգամ գաղտնի կը պահեն իրենց եղած յայտնութիւնը։

Անօգուտ բան է Քլէոը մտատանջել։

Անօգուտ նաև սարսափ ձգել բանտարներուն մէջ վտանգ մը ծանուցանելով՝ առանց կարենալ ըսելու թէ ուսկից կը բխէր այդ վտանգ։

Սակայն պարտադնց պիտի գտնուէին եթէ չծանուցանէին գործակատարուն, հանքագործ վարպետներուն, հսկողներուն մանաւանդ, որք պաշտօն ունին հսկել մեքենաներու կանթեղարանին, բեռներուն, որմնահիւսքերուն, և այն ամէն տեղերուն վրայ, ուր վտանգը կրնայ պահուիլ։

Բայց խուլ դայրոյթ մը կը տիրէր Ֆիլիբի և Պարթոլիի վրայ, որք վտանգը կը զգային մութին մէջ, անշօշափելի ուրուականի մը կը բախէին, առ խորհրդ կ'երթային, առանց բան մը կարենալ կասկածելու, գուշակելու։

Էկիւէեթի մէջ, առանց նոր նամակը ծանուցանելու, կը զգուշացնեն հսկողները։

Անթոնիոն հոն է, ուշադիր։

Ականջը կը տնկէ։

Ա՞ռ ինչ է։ Նոր բա՞ն մը ալ գտեր են։

Ուրիշներուն առջեւ բան մը չի հարցուներ։

Բայց երբ ամէն մարդ կը մեկնի, երբ մինակ կը մնայ Պարթոլիի և զուլին հետ։

—Ի՞նչ կայ, պարոն Պարթոլի, ապահով երեւոյթ մը չունիք։ Արդեօք նոր փորձէ՞ մը կը վախնաք։

—Այո։

Եւ Պարթոլի անոր տուաւ նամակը, անկասկած։

Անթոնիոյ աչքէ անցուց զայն։

Քիչ մը կը տարածուի աչքերուն վրայ։

Եւ խօլ կատաղութիւն մը ալ կը տիրէ վրան։

Ետ կուտայ նամակը Պարթոլիին։

—Ծանր բան է, կ'ըսէ թոթովելով... և էն ծանրը սա է որ չէք գիտեր վտանգին ուսկից գալը։

Եւ կը ջանայ իր պաղարիւնը ձեռք առնել նորէն։

Սոսկալի առեւտրական մը կայ սրբոյն մէջ։

Ո՞ւսկից կուգար այն գաղտնի պաշտպանը, որ այսպէս արդէլքներ կը տանի իր ճամբուն վրայ։ Կարծես Անթոնիոյին մտածումներուն մէջ իսկ կը թափանցէ, կը հսկէ իր գլխերայնին երազներուն ու մղձաւանջներուն վրայ...

Սոսկումէ և դայրոյթէ խենդ կը դառնայ գրեթէ. բայց որովհետեւ Պարթոլիի և Ֆիլիբի աչքերու տակն է, կը զսպէ ինքզինքը։

—Թերեւս գործերնիս հանքագործի մը հետ է որ տարուն մ'ունի մեզ դէմ, ըսաւ, և որ կը ջանայ վրէժ լուծել։

—Բայց նամա՞կը։

—Եթէ իրենցներէն մէկը, կինը, աղջիկը գիտակ են խնդրին, անոնցմէ մէկը չի՞ կրնար կանխաւ ծանուցանել ձեզ սճիրը։

Ասիկա կարելի է։

Որովհետեւ Անթոնիո կ'ուզէր ճանչնալ իր գաղտնի թշնամին, ուստի հարցափորձը շարունակեց.

—Նամակը ի՞նչպէս յանձնուեցաւ ձեզ։

—Դռնապանին ձեռքովը։

—Ո՞ւսկից տեր է։

—Քանի մը ժամ պարտէզին մէջ աշխատելէ հոգ սենեակ մտած պահուն սեղանի մը վրայէն գտեր է։

—Վանդակաղուռը գո՞ց էր։

—Ինչպէս միշտ։ Հրելով կրնայ ներս մտցուիլ։

—Վանդակաղուռն երբ բացուի՝ սուր ձայն մը կը հանէ... Սուր և բարձր ճռնչիւն մըն է որ զգեակին ամէն կողմերէն կը լսուի։

—Արդարեւ։ Սակայն դռնապանը բան մը չէ լսած ու տեսած։

—Անշուշտ մտադրող էր։

—Պարբերաբար լսած աղմուկներուն մարդ կը վարժուի, և վերջէ ընտանի կը դառնան և ա՛լ ականջի չեն դարձներ... վանդակաղուռը կրնայ ճռնչած ըլլալ իր ծխնիներուն վրայ և պահապանն խնայած չըլլայ։

—Բացուած տանը եթէ քիչ մը վեր առնուի, բաւ Ֆիլիբ, վանդակաղուռը ձայն չի հաներ։

—Այո, այդ պարագան նշմարեցի։

—Ուրեմն պէտք է որ վանդակաղուռը բացողը տան ծանօթ մէկն ըլլայ, որ գիտնայ այս պարագան։

—Արդարեւ։

Ենթադրութիւններու մէջ կը մոլորէին։

Անթոնիո խոհեմ գտնուեցաւ յաջորդ գիշերներն։ Ցայտնապէս կը մտածէր, իր վրայ մէկը կը հսկէր, որ թափանցած էր իր դիտումներուն։

Անպատճառ ճանչնալու էր զայն, ապա թէ ոչ ուշ կամ կանուխ այդ մարդը ի կորուստ պիտի մատնէր զինքը։

Բայց Տիան ալ խոհեմ էր։

Թէեւ ոչ որ յայտնած էր իրեն՝ նամակին գտնուելէն հոգ տեղի ունեցածները, քանի որ, ինչպէս ըսինք, Քլէօ իսկ չէր յայտնուած, Տիան գիւրաւ կրնար գուշակել իր ազատարարութեան արդիւնքները։

Ֆիլիբի և Պարթոլիի գիւրայայտ ու մտատանջ դէմքերն, իրենց գաղտնի տեսակցութիւնները, ցած ձայնով փոխանակուած խօսքերն, ակնարկութիւններ զրա մինակ Տիան կրնար հասկնալ, կը մատնէին իրենց ներքին ծանր մտահոգութիւններն։

Անթոնիո հանդարտ մնաց քանի մը գիշեր, թակարիէ մը փախնալով։

Բայց արովհետեւ ոչ որ փարը կասկած մը ունէր, որովհետեւ անվստահութիւն չէր ներշնչեր, Էկիւէեթի մէջ հասկցած էր որ արդէն կեցած գրուչական միջոցներէն դատ բան մը չէր եղած։ Եւ արդարեւ այս տնօրինութիւններն այնքան խիստ էին, որ անկարելի էր բան մը աւելցունել։

Հսկողութեան մէջ նոր կանոնադրութեամբ մը Անթոնիո գիշերուան ժամերը ունեցաւ, այնպէս որ այնուհետեւ գիշերներ եղան որ կէս գիշերին միայն տուն դարձաւ և գիշերներ, ուր ընդհակառակն կէս գիշերին դուրսի սկսելով մինչև լոյս հանքը մնաց։

Տիան հասկցաւ։

Դղեակին մէջ, իր շուրջն ըսուածներուն ուշադիր, հսկելով ամենաչնչին խօսքերուն վրայ, գիտակ էր Էկիւէեթի մէջ եղածներուն։

Ինք օգուտ կը քաղեր այդ բաներէն։

Միւս կողմէ կը գուշակէր թէ իր եղբայրը կը կրկնապատկէր խորամանկութիւնները, զգալով որ կը հսկուի, բայց դիպուածը ստիպելով զայն որ գիշերները մէկ մասն Էկիւէեթի մէջ անցունէ, որանչելի կերպով կը նպաստէր անոր քանի որ հարէն դարձին, կրնար կենալ հոն հորը, մէջը իջնալ և հոն ի գործ դնել իր դժոխային ու գաղտնի արարքը։

Ա՛լ պէտք չունէր նախգուշութիւններով շրջապատուելու՝ Քասթէլպուք եղած ատենուան պէս։

Հոն փոսը կը գտնուէր այն ճամբուն վրայ, ուսկից դղեակ կ'երթցուէր։

Ուստի ա՛լ չվարանեցաւ Տիան։

Գրեթէ բոլոր ցորեկները մինակ կը մնար իր սենեակին մէջ, քանալով, օրերը գիշերներու փոխելով, և երբ մթնար, խոյս կուտար։

Երկար վիրարկուի մը մէջ կը փաթթուէր և դաշտէն կը վազէր մինչև հոն փոսը։

Հոն կը պահուտուէր։

Անթոնիո իր առջեւէն կ'անցնէր։

(Շարունակելի)

Կ. ՊՈԼԻՍ, 7/19 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1894

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՉԻՆ ԵՒ ՃԱՐՈՆ

ՇԱՆԿԱՅ, 14 Սեպտ. (Ռէյ-դէր). — Անոնցմէ մէջ Սեւ Դրօշակներուն նախկին պետ զօրավար Լիւի-Եոնկ-Ֆիւ Չինու Կայսրէն հրաման ստացաւ Ֆորմոզայէ մեկնելու և Քրէօ երթալու, իբրեւ սպարապետի օգնական։

—Լիւի-Եոնկ-Ֆիւ Օգոստոսի դեպ ի վերջը փոխած էր 5,000 զօրք փոխադրել Չինու եղերքայ վրայ Սուադոյէ Ֆորմոզա կղզին։ Բայց վարձուած չոգենաւին նաւապետը լսելով որ ճարոնական մարտանաւք այն կողմեր կը գտնուին, չուզեց զօրք առնուլ Չինացի զօրապետն հարկադրեցաւ իր զօրքը բանտել մանր խումբերու, որք առագաստանաւերով փոխադրեցան։ Քանի մը ժամ հաքը, չոգենաւն որ զօրք չէր ուզած առնուլ, իրօք իւր առջեւ տեսաւ ճարոնական մարտանաւեր, որք կայնեցուցին զինք, թուղթերը քննեցին, և այն տեղն միայն թող տուին երբ համոզուեցան որ զօրք չէր փոխադրեր։

ՀՈՆկ-ԲԻՆԿ, 14.— Չինացի գործակալներ Հոնկ-Քոնկի մէջ անցել զինուորներու կոչում ըրին չահաւէտ պայմաններով չինական բանակին մէջ մտնելու։ բայց անցել զօրապետը փոխաց հրամանագիր մը հանել, որով Անգլիացիներուն կը պատուիրէ չեզոքութեան արգելական հրամանագրին դէմ չգործել։

ՃԱՌՈՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ.— Օրէնանու դուքաք, Փարիզի կոմսին ժառանգորդը, գոհ չըլլալով Կը-ոյի ընկերաքէն, որուն հրէութենէ գարձած կաթոլիկ անօրէնը Պ. Մէյեր ինքզինք անհրաժեշտ թարգման կը նկատէ ազակոզման կուսակցութեան պետին կարծեաց, որոշեր է ուրիշ թերթի մ'ընտրել՝ իւր գաղափարներն անոր միջոցաւ արտայայտելու համար, և որովհետեւ Տէպ-ը լրագրիրը չափաւոր հանրապետականներուն կողմը դառնալէն առաջ օրլէանեան կուսակցութեան բերանն էր, այժմ ևս Օրլէանու դուքաք կուզէ եղեր Տէպ-ը իրեն գործիք ընել։ Բայց յայտնի չէ թէ երիտասարդ դուքան ո՛ր ատիճան նեցուկ պիտի գտնէ իւր կուսակցութեան մէջ։ կամ իւր առաջին գործերէ մէկն եղաւ ընդունիլ հրաժարականն իւր հօր փոխանակ։ Օռնսվիլի կոմսին, որոյ տեղ ընտրեց երիտասարդ ազնուականն մը, որուն համար կ'ըսուի թէ իւր այլ և այլ զուարճութեանց ընկերն եղած է, այն է՝ Լիւյնի դուքաքը, փեսայն մեծամարուստ դքսուհոյն Իզէսի։ Այս տիկնին էր որ իւր միլիոններով այժ տուաւ Պուլանժէ զօրավարին, և Օրլէանու դուքան ալ կը յուսայ օգուտ քաղել անոր միլիոններէն։ Իւր մեծ հօրեղբայր Օմալի դուքաքը, պատուական ծերունին, որ իւր Նանդիլիի գրկեակը պարոնական գեղարուեստական գանձերով (ընդ. ամենայն 40 միլիոն ֆր.ի հարստութիւն մը) Ֆրանսական Ակադեմիային նուիրած է, կը բաղձայ իւր կենաց միայնալ մնալը խաղաղապէս անցուցեալ Ֆրանսայի մէջ, և յայտարարած է թէ իւր եղբօրմոռան կողմէ ո՛և է անխորհուրդ գործի այժ տալու տրամադիր չէ ամենեւին։

ԳԵՐՄԱՆԻԱ. — Շուէյտ գերմանական Բ. կարգի գեսպան Ֆոն Վէյտէլ զօրավարին յանկարծակի հրաժարումը զարմանք ազդեց։ զի կայսեր բացառիկ չնորհը կը վայելէր, և ի մասոյ Ա. կարգի գեսպան պիտի ըլլար։ Այս փայլուն ասպարէզէ կը քաշուի։ զի Շուէտուհոյ մը հետ նշանուած է, և գեսպանական կանոնագիրը կ'արգելէ գերման գիւանագէտի ամուսնութիւնն օտարուհոյ հետ։

ՎԻԼՀԵԼՄ ԿԱՅՍՐ ի Սվինմունդէ ա-քէ անցուց 52 մարտանաւէ բաղկացեալ գերմանական նաւատորմն, և մանակցեցաւ կատարուած նաւային փորձերուն։ 9,500 նաւազք այս առթիւ ոտքի վրայ էին այն 52 նաւերուն մէջ։

ՀՐԵԱՅԻ.—Եւրոպիոյ հրեական թերթերը կը ծանուցանեն թէ Պաուռն Ռոշիլտ և Պաղեստին նոր հողեր գնած է որպէս զի հոն բնակեալ Հրեայք մշակեն գանոնք ու ապրին։ Գործարաններ ևս պիտի կառուցուին այս գնուած հողերուն վրայ։ Երուսաղէմի Հրեայք որք ցարդ երեք հատուած էին, պիտի միացուին։ Սէֆարիմ հասարակութիւնն (Սպանիոյ Հրեայք), Աշքենազիմ հասարակութիւնը (Գերմանիոյ Հրեայք) և Գալիլիմ հասարակութիւնն (ազգատ Հրեայք) մէկ մարմին պիտի ըլլան այսուհետեւ, մէկ Բարունապետի մնօրէնութեամբ։

ԻՏԱԼԻԱ.— Պ. Քրիսպի վերջերս գովեստ խօսած էր Նաբոլիի արքեպիսկոպոս Սան Ֆէ, իշէ կարգինալին վրայ, յիշելով թէ նա 1884ին իւր կոնդը վտանգած էր Նաբոլիի հնտախտաւորներուն օգնելու համար։ Կարգինալը, քաղաքավարութեան մասին (ուզելով եռ մնալ վարչապետէն, գրեց Նաբոլիի քաղաքապետին թէ ինք այն տան հրնտախտաւորներուն մէջ մտնելով իւր սրբազան պաշտօնին պարտականութիւնը կատարած էր լոկ։ Կարգինալն ալ կ'երկրորդէ Պ. Քրիսպիի ներբողական խօսքերն Ռումբերտ թագաւորին քաջասրտութեան վրայ, որ այն տեղն նարոլի այցելած էր, և կը յիշէ քաղաքապետին եղբայրը՝ Քամիլօ տի Սոլֆարիզն, այն տարին իւր մատուցած անձնուէր ծառայութեանց համար։ Արքեպիսկոպոսը կը խնդրէ քաղաքապետէն իւր անուամբ շնորհակալութիւն յայտնել այն խօսքերուն համար որով Պ. Քրիսպի կը ոսմ ըրաւ կղերին և աշխարհական դասուն՝ միանալու անկարգ և ծայրայեղ տարրերուն դէմ որք բանի մը հաւատալ կամ բան մը յարգել չեն ուզեր։ Արքեպիսկոպոսը կը խոստանայ միշտ նոյն նպատակին ուղղել իւր ջանքեր։ Արդէն գիտել տուած ենք թէ անկրօն ծայրայեղութիւններն են գլխաւոր պատճառ որ յեւրոպա ամեն ուրեք, նոյն իսկ Իսպանիայի մէջ, եկեղեցւոյ օժանդակութեան այն ատիճան կոչում ըլլայ այժմ։ Յայտնի է թէ Վիլհէլմ Կայսեր վերջին ճառն ևս եթէ մի կողմէ Բրուսիոյ մեծ կալուածատէրերը կը պաշարակէր իրենց մաքսապաշտ հակումներուն համար, միւս կողմէ եկեղեցականներ և պահպանողական տարրերուն ուղղուած ազդու հրաւէր մ'էր՝ անկարգ տարրերուն դէմ միաբանութեամբ գործելու յօգուտ Կրօնի, Բարոյականի, Պետութեան և բարեկարգ դասերուն։

ՕՏԵՍԱ այս օրերս ոտնեց իւր հարիւրամեակ։ Ռուսք «Փարիզի քոյրն» և «Վիեննայի քեռորդին» կը կոչեն իրենց հարաւային ոստանն (Օտեսան), որ երկու օր մեծաս ցնծութեամբ տօնեց այս հարիւրամեակ։ Հօծապէս յիսնամեայ քաղաքն Օտեսա եղած էր 1792ի Եաշի հաշտութենէն ետքն, և երկու տարի ետքը տեղի ունեցաւ նոր քաղաքին հիմնարկէքն։ 1795 ապրիլի սկիզբը չինուեցաւ առաջին մնքատունը։ 1799ին, մեծ երկրաշարժ մը գրեթէ բոլոր քաղաքը կործանեց։ Բիւ ետքը, Ֆրանսայէն փախստական Ռիշլիէօի դուքսն, որոյ կարողութիւնք յայտնի էին ռուս կառավարութեան, կարգեցաւ կուսակալ հարաւային Ռուսիոյ, կեդրոնավայրն ըլլալով Օտեսա, որ այն ատեն 400 տուն միայն ունէր 7—8,000 բնակչով։ Երբ դուքքը թողուց իւր պաշտօն, տուներուն թիւն 2,600ի բարձրացած էր, աւելի քան 25,000 բնակչով։ Յաջողագիտակցի կուսակալն եղաւ։ Վարունցով իշխան, որոյ մայրն անդուլի մ'էր։ Անոր պաշտօնավարութեան միջոցին եղ որ չոգենաւերն առաջին անգամ երեւցան Սեւ Ծովու մէջ և սկսան բանել Օտեսայի, Եւպատորիայի և Եալդայի միջև 1833ին, ապա Կ. Պոլսոյ ևս բանեցան։ 1854ին Անգլիացիք և Ֆրանսացիք իրենց մարտանաւերով մոտնակի կերպիւ ոմ ակոծեցին Օտեսա, որովհետեւ ռուսական հրեանոցիք կրակ բրած էին հաշտութեան դրօշի մը վրայ։ 1863ին Օտեսայի բնակիչք 119 հազար հոգի էին, 43 դպրոցով և 3,469 աշակերտով։ Այժմ բնակիչք 330,000 են, յորմէ 120,000ն հրեայ, 21,764ն օտարազգի, 25,000ը զօրք, և քաղաքին մէջ կան 276 դպրոց, 22,095 աշակերտով։ Օտեսայի վերջին բարերարն է արդի քաղաքապետն, յունական ընտանիքէ, Մարազլի կամ Մարազլը միլիոնատէրն, որ 15 տարիէ ի վեր կը վարէ այս պաշտօն, և ինքն վարձք չընդունելէ զատ, ընդհակառակն շատ բարիք ըրած է քաղաքին, գեղեցիկ հատատութիւններ, ընդ օրս քաղաքային մեծ մատենադարաններ կառուցած և նուիրած է անոր, եւն. եւն։

Հարիւրամեայ հանդէսին հրաւիրուած էին պետական և պետական ատենագրեր, նախարարներ, ծիրկուտականներ, և կառավարիչք և քաղաքագետք Հարաւային Ռուսիոյ գաւառաց և քաղաքաց։ Հանդէսին առաջին օրը կրօնական արարողութեանց ոսկանուած էր, և երկրորդ օրն աշխարհային զուարճութեանց։ Մայր-եկեղեցւոյ մէջ արքեպիսկոպոսը պատարագ մատուց, և ամենայր ամեն եկեղեցիներու մէջ գոհաբանական պաշտօններ կատարեցան այս առթիւ։ Հանդէսին միւս մասն էին ձրի ներկայացումներ։ և ժողովուրդը լեցուցած էր չորս մեծ թատրոններն, և ժողովրդական Սրահին մէջ հրապարակաբանութիւն մ'եղաւ Օտեսայի հաստատման ու զարգացման վրայ։ Ուրիշ հրապարակաբանութիւն մ'ալ քաղաքային պալատն մէջ։ Կրօնական հանդէսին ուշադրաւ մէկ մասն էր եկեղեցական շքեղ թափորն որ քաղաքին գլխաւոր փողոցները շրջեցաւ, ադամանդակուռ ահագին խաչ մը կրկով։ Թափորին մասնակցող բարձրաստիճան եկեղեցականք աղօթքներ երին Կատարինէ Բ. կայսրուհւոյն, Ռիշլիէօի դքսին և Վորոնցով իշխանին յիշատակարաններուն առջեւ, որք քաղաքին գլխաւոր հրապարակները կը զարդարէին։ 2,000 անձերու ձրի ճաշ մը տրուեցաւ քաղաքին ծախքով։ Ապա, զանազան արքունական և մասնաւոր կառարեցան, բազմաւոր մրցանակի գումարներու ևս քաղաքին մատուկն հայթայթուած ըլլալով։ Գիշերը լուսավառութիւն և հրախաղութիւն։

ՅԱՒԱԼԻ ԼՈՒՐ ՄԸ ԱՄԵՐԻԿԱՅԷՆ

Երեկի տարեհանգիստ ստացանք Միացեալ Նահանգաց Բրովիտէնս քաղաքին մէջ հրատարակուող Telegram անուն լրագրին մէկ հատուածն, և ընդ նոին հայերէն նամակ մը ոտորագրութեամբ Պ. Նահապետ Մարտիրոսեանի (388, Washington St., Providence, R. I.), որ Սահակ Ագաքիսեան անուն Հայու մը ապօրէն պարքը պատմելով, կը զգուշացնէ ընթերցողները. զի այս մարդ, տեսիլեան օրէնքին արգար խոտութիւններէն խուսափելով. Թուրքիա դարձեր է եղեր։ Նամակագրին ուրագրին պատմութեան նայելով, մարդուն բուն անունն է Սահակ Առաքելեան, բայց նաեւ Այվազ Ճոնսըն անուան ներքև ապրեր է։ Իւր խնամին ինք կրակ տուեր է, և ապահովագրական ընկերութենէն ապահովագրիչ՝ 400 տոլարն՝ առնլով, փախեր է։ Բայց ուրիշ խորհրդութիւններ ալ ըրեր է. մինչ Փրովիտէնս քաղաքին մէջ առնուազն 750 տոլար չարթեր է։ 200 տոլար ալ Պոստոնէ, 305 տոլար Ուսդըրէ, և 250 տոլար Փոդաքէդէ։ Կարելի է որ, դ'ըսէ նամակագիրը, նոյն չահատակութիւնները Թուրքիոյ մէջ ևս չարունակէ ի վնաս միամիտ անձերու, և այս մտածմամբ անոր դէմքը կը նկարագրէ. — սեւ մազերով, կարճահասակ, դէր, աչքերը փոքր ու չարունակ շարժող, գլուխը կլոր ու մեծ։ Բաւական ուսեալ է։ Այնթապի ամերիկեան միսիոնարաց Գոլէճին մէջ «կրթուած» է։ Բնիկ Կարնեցի է, կամ լաւեւս՝ Խնուս գաւառի Հարամբք գիւղէն է, որ նոյն կուսակալութեան մէջ կը գտնուի. պահ մ'ալ Երզնկա կեցած։ Կրօնով բողոքական է, ջերմ բարեպաշտ կը ձեւանայ, ամեն կիրակի առտու և երեկոյ ժողովարան կը յաճախէ, բայց իրօք բարեպաշտութիւնն իրեն դրամպլուխ ըրած է, և Թրթռակ լեզու մ'ունենալով, և հայերէն ու անգլիերէն լաւ խօսելով, այնպէս հաւատացուցած է չատերուն թէ իւր մէկ խօսքն երաշխաւորիալ մուրհակէ մը աւելի զօրաւոր է։ Ապահովագրական Ընկերութենէն դրամն առնելուն պէս Փրովիտէնս քաղաքէն գնացեր է Ֆոլ Ռիվըր (Fall River) քաղաքն, և վատներ է այն գումարներ անառնուն տեղուանք։ Յետոյ դիւերային մոնելով Հայու մը տունն ու ինտուկը կողոպտելով, մէկէն 215 տոլար գողցեր և փախեր է դէպ ի Տաճկաստան, նամակին թուականէն (28 Օգս.) մի քանի շաբաթ առաջ։ Նամակն այսպէս կը վերջանայ. «Տէր խմբագիր Ա-բէ-Ե-ի։—կը խնդրուի որ զգուշացնէք այդ տեղ գտնուող Հայերն որ չխաբուին իրեն. քանզի ինքն իրրեւ բարի քրիստոնեայ կը ներկայանայ, և յետոյ կը կողոպտէ։ Յետ գրութեան մ'ալ ուշացուցածէ այսպէս. «Այս քաղաքին կառավարութիւնը գրեթէ ամեն կողմեր հեռագրեց որ զինք ձերբակալեն, բայց ուշ։ Գողը չուտ փախած էր։ Ապահովագրութեան Ընկերութիւնն ալ խոստացած է 100 տոլար այն անձին որ կարող ըլլայ ձերբակալել կամ տեղը լուր տալ այս գողին ու հրձիգին։»

Այս ըսուած բաներ չատ ցաւալի են, ու կը մաղթենք որ ճշմարիտ չըլլային։ Բայց թէ՝ ամերիկեան թերթին մանրամասն պատմութիւնն և թէ մեզ գրուած նամակը, տարբեր բաներ պատմելով հանդերձ, զիրար ամբոխն կը հաստատեն, որ կը խորհինք թէ այս ըսուածներուն արձագանգ տալ հանրային օգուտ զուրկ չըլլար։ Եթէ մարդն անմեղ է, գէթ այսպէս միջոց կ'ունենայ իրեն վրայէն զրպարտութիւնը սրբելու, և ուզղելու։ Պէտք է սակայն յիշենք թէ այսքան չար գործեր իւր վրայ միացնող Հայու մը պատմութիւն դուն ուրեք կը լսենք օտար երկիրներէն, ուր օրապահիկ մը ճարել գացող Հայեր ընդհանրապէս ուրիշին ջնջասող և իրենց գործով պարապող մարդիկ են։ Անկէ աւելին գիտնալ և երեւան հանել անշուշտ Արդարութեան գործն է։

ԱՌՈՂՋԱՒԱՆԱԿԱՆ.—Թայմսին Փէշթայի թղթակիցը կը գրէ թէ հոն գումարուած Առողջապահական Համաժողովին (որոյ անդամք Կ. Պոլիս եկած են) աւելի արքունաւոր կրնար ըլլալ բայց Մահմատները չափէն աւելի պատուել ուզեցին գիտնականներն, և հետեւապէս, Համաժողովոյն անդամք աւելի կիրան, խմեցին, պարտեցան ու զուարճացան քան գործ տեսան։ Շատ խնդիրներ վիճաբանուեցան, չատ կարեւոր տեղեկագրեր մատուցուեցան, բայց սակաւ թիւ անդամոց մասնակցութեամբ։ Զուարճութիւնը այն ատենն գրաւեցին ժողովականներն որ չատ մը կենտական խնդիրներու վրայ անկարելի եղաւ լուրջ եզրակացութեանց հասնիլ։

ՀԻԹԾԹԱՆԵՑԻ ՆՈՐ ԴԱՐՄԱՆԻՆ ԱՌԹԻՒ.—Հավասի Գործակալութիւնը կը ծանուցանէ թէ վերջին օրերս Ժրնէվի մէջ չատ խօսուած է Տքդ. Վիքթորի վրայ, որ Տքդ. Քոսի փորձը կրկնել ուզած է։ Յայտնի է թէ Տքդ. Քոսէ ի վեր չատեր հիւծախտի դարմանը գտնել կարծեցին։ Կը մեայ տեսնել թէ Տքդ. Վիքթորի գարմանն աւելի յաջող պիտի ըլլայ։ Կը յիշէք որ մեր նախնիք իշու կաթը կը յանձնարարէին հիւծախտաւորներուն համար։ Զուիցերիացի Տոքթորն ալ էշերուն և ուտանկներուն օգնութեան կոչում կ'ընէ յօգուտ մարդկութեան։ Տեսէք ի՞նչպէս։ Առողջ էշերու արեան հեղուկ մասը կամ չիճուկը (serum) հիւանդին մարմին տակէն կը ներարկէ, որով նոր կեանք կուտայ հիւանդին։ Բ. և Գ. ատիճանի 27 հիւծախտաւորներուն այս ներարկումն ըրեր է, և 25ը, գրեթէ անյոյս գտած էին բժիշկները, բոլորովին ազէկցեր են։ Ատուած տայ իրաւ ըլլար։ Այս բախտաւոր հիւանդներուն աւելի բախտաւոր դարմանիչն իւր գիւտն ի Մէջտոն հրապարակաբանութեամբ մը բացատրեր է, և ունկնդիրներուն մէջ բժիշկներ ալ կան եղեր։ Որպէս զի չկարծուի թէ խաբէական գործ մ'է այս, Տոքթորն հեռատեսութիւն ունեցեր է իւր ազէկցուցած 25 հիւանդներուն անուններն և հասցէներն յայտնպէս նշանակելու, և չհաւատացողներուն տրամադրութեան ներքեւ դրեր է։ Այս յաջողութեան վրայ, մարդասէր Ժրնէվցի մը նոյն քաղաքին մէջ հիմներ է Վիքթորի Հաստատութիւն մը, ինչպէս որ Փարիզի մէջ կայ Բասդէօռի Հաստատութիւն մը, և ինչպէս որ Վիլհէլմ Կայսրն ալ պիտի հիմնէր Քոսի Հաստատութիւն մը, բայց ազէկ ըրաւ որ վճռական արդիւնք տեսնելուն սպասեց, և երբ չտեսաւ՝ ետ կեցաւ։ Վիքթորի Հաստատութեան մէջ պիտի դարմանուին հիւծախտաւորները։ Բացումը Նոյմ. 1ին տեղի պիտի ունենայ։ Այ ասկէ ետքն եթէ ուզէք մի՛ հաւատաք հիւծախտի նոր դարմանին։ Բացումը Նոյմ 1ին է, կ'ըսէ Հավաս, որ այս տեսակ լուրերու մասին յայտ արժանաւոր է, և Ծանուցմանց ճիւղ մ'ալ ունի։ Ուստի, կը ծանուցանէ թէ բացուելիք Հաստատութեան համար հիւանդներ կը խնդրուին որպէս զի բացման օրը բաւական թիւով գտնուին։ (Դրամ՞վ թէ ձրի, չըսեր որոչ։) Մինչեւ իսկ ամենէն անյոյսները կ'ընդունուին, կ'ըսէ և կը կարծենք թէ հոս Հավասի Գործակալութիւնն իրեն տրուած հրահանգներէն անդին կ'անցնի։ զի Տքդ. Վիքթորի բաւական խերսի է գլխնալու համար թէ ամենէն ոբանչելի գարմանն իսկ «ամենէն անյոյս» հիւանդին վրայ չի փորձուիր, և մինչեւ իսկ եթէ սովորական անյոյսները բուժել կարենայ, Մարդկութեան ամենէն մեծ բարերարը կ'ըլլայ։ Հավասի Գործակալութիւնը կը վիրջացնէ սապէս. «Եթէ ցաւիմ ձեռք բերուած ամենափայլուն արդիւնքներն հաստատուին, ինչպէս որ Տոքթորն ապահով է, կը յուսայ քիչ ժամանակէն ազէկցնել իրեն դիմող հիւանդները։»

—Անշուշտ, եթէ ասկէ ետքն ալ յաջողի հիւանդներ ազէկցնել, ապահով է որ աւելի ետքն ալ պիտի ազէկցնէ։ Միայն թէ, աչքի առջեւ ունենալով այնքան տարբեր գարմաններ հիւծախտի, մեզ ներելի է մի քիչ սկեպտական ոգով ընդունիլ այս նոր դարմանն։ Ամենէն սքանչելին ոչ այնքան Տքդ. Վիքթորի ձեռք բերած յաջողութիւնն է, որքան կազմ և պատրաստ մարդասէրի մը գտնուիլն է Ժընէվի մէջ, որ փութացեր է այս նախնական փորձին անուամբ Հաստատութիւն մը հիմնելու։ Մարդն հոգ չըներ որ եթէ փորձն անյաջող ելնէ իւր տուած դրամն ո՛ւր պիտի երթայ։ Կ'ուզէ սատարել հանրօգուտ փորձի մը յաջողութեան։ Այնա՛ ճշմարիտ մեծագործութիւն մը։

Գալով նոյն իսկ «կիւտին», թէեւ մեք ոչ մասնագէտ ենք ոչ բժիշկ։ բայց չատ պիտի հետաքրքրուինք եթէ Տքդ. Վիքթորի հաճէր բացատրել թէ իշուն արեան չիճուկն ինչ կերպիւ կ'ազդէ հիւծախտաւորներուն վրայ որ անոնց թոքերուն մէջ կամ մարմնոյն ուրիշ կողմերը միկրոբներուն գործած աւերումները դարմանէ, կամ միկրոբները կը չեզոքացնէ, և հիւանդը կերպարանափոխ ընէ։ Էշն հիւծախտ չըլլար, բայց կան ուրիշ կենդանիներ ալ որք հիւծախտ չեն ըլլար, անոնց արիւնը նոյն գործը կրնա՞յ տեսնել։ Իրաւ, Տքդ. Ռու այն չիճուկով մեծ արդիւնք ձեռք կը բերէ կեղծամկութեան դէմ։ Այլ թո՛ղ թէ Փէշթայի Համաժողովոյն մէջ գումարուած գիտնականները Տքդ. Ռուի անհամեմատ աւելի պերճախօս թիւերուն առջեւ բացարձակ համոզում չգոյացուցին դեռ։ այլ միայն որոշեցին թէ «Տքդ. Ռուի զեկուցումը լուրջ նկատողութեան արժանի է», բայց Տքդ. Վիքթորայի բուժիլ ուզած հիւանդութիւնը ճիշդ նո՞յն տեսակ հիւանդութիւն մ'է, և յետոյ, Բասդէօռի աչկերը բան մ'ալ ըրած էր որոյ վրայ Ժրնէվի Տոքդորն ոչինչ կ'ըսէ մեզ։ Տքդ. Ռու ո՛և է իսկ իշու մը չիճուկը չէր գործածեր։ Եչ կայ, եչ ալ կայ։ Տքդ. Ռու նախապէս կեղծամկութեան դէմ պատուաստեալ իշուն չիճուկը կը գործածէր կեղծամկութեան դէմ։ Հավասի Գործակալութիւնն ասանկ բան մը չըսեր Ժրնէվցի Տոքդորին մեթոտին վրայ։ Անոր խօսքին նայելով, պարզապէս իշուն չիճուկը կը ներարկէ հոգը։ Նախապէս հիւծախտին դէմ չի պատուաստեր հոգը էշն, և ուզէր իսկ, ո՞րն է հիւծախտի պատուաստուան։—Այս ամեն կէտերու վրայ՝ արժէր լուսաբանուիլ, և մանաւանդ պէտք է աւելի վճռական և աւելի անկախ փորձերու սպասել, կարծիք մը գոյացնել կարենալու համար Զուիցերիայէն եկած բարի լուրին վրայ։ Ք.

ՀԵՌԱԳԻՐ

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԻ ԼՈՒՐԵՐ

ՆԱԽԱՋԱՌԻ, 15 Սեպտ. (Սէնդրել Նէ-ոս).—Անձրեւք դադրած և գինուորական չարժումներ վերստին կարելի դարձած ըլլալով, բոմանդակ ճարոնական բանակ կը քալէ Բինկ-Եանի մոտ։ ուր է չինական բանակատեղը։ Ճարոնցիք երեք թեւի բաժնուած կը յառաջանան։ Ամենէն զօրաբանակ մը լերանց մէջէն կ'երթայ կէն-Սանէ։ Բ. զօրաբանակ մը, որ ուղղակի յարձակումը պիտի ընէ, Բոնկ-Սանէ և Զուինկ-Հուայէ հոն կը դիմէ, մինչ Գ. զօրաբանակը մեկնած է Հոնկ-Ճուէ։

Ամոյս 6ին այս Գ. զօրաբանակ հանդիպեցաւ չինական հեծելազօրաց տուաւ խմբի մը։ Չինացիք յարձակում փորձեցին, բայց բուռն հրացանի կրակի մը բռնուելով, ետ դարձան, և ապաստանեցան առաջուայ ամրոցն մը։ Ճարոնցիք ապա տրեցեցին ամրոցն և ձեռք անցուցին չատ մը զէնք և ռազմամթերք։ Չինացիք նահանջեցին Բինկ Եան, և ճարոնցիք բանական տեղ հալածեցին զանոնք։ Չինացւոց կորուստն է 400 հոգի։ Ճարոնցիներուն՝ 100։

ՄԵՆ ԾԱՂԹՈՒԹԻՒՆ ՃԱՐՈՆՑԻՆԵՐՈՒՆ ԱԲԻՒՆՈՒՈՒԹՅՏ ՃԱԿԱՏԱՄԱՐՏ ՄԸ

ՆԱՆԿԱՅ, (Չին).—17 Սեպտ.—Այլ և այլ աղբիւրներէ առնուած տեղեկութիւնք կը հաստատեն թէ Չինացիք վճռական պարտութիւն մը կրած են Բինկ-Եանի ճակատամարտին մէջ (որոյ նախաշաւիղ էր վերոյգրեալ հեռագիրը).

ՍՈՒՆԱԼԻ ԿՈՏՈՐԱԾ

ԼՈՆՏՈՆ, 18 Սեպտ. — Ճարոնական պաշտօնական հեռագիր մը կը ծանուցնէ թէ ճարոնցիք Սեպտ. 15ին առած են Փորէայի մէջ Բինկ-Եան քաղաքը, սատիկ ճակատամարտէ մը ետքը։ Չինացիներուն կորուստներն են 20 հազար (ԲՄԱՆ ՀԱԶԱՐ) սպանուած, վիրաւորուած, և գերի բռնուած, որոց մէջ է Չինացիներուն սպարապետը 20 զօրավար։ Իսկ ճարոնցիներուն կորուստներն են 300 (Եբէ՛ հարիւր) սպանուած և վիրաւորուած։

(Այս հեռագրերէն, որք տարբեր աղբիւրներէ կուգան, կ'երեւի թէ մեկ ամիսէ ի վեր սպասուած վճռական ճակատամարտը վերջապէս տեղի ունեցեր է Քորէայի մէջ, և յաղթութիւնը ճարոնցիներուն մնացեր է։ Բան հազար հոգւոյ կորուստ Չինացիներուն կողմէ՝ անհաւատալի կը թուի։ բայց կ'երեւի թէ մեծ մասը գերի բռնուած են, ճարոնական ճարտար շարժումի մը շնորհիւ։ Տեսնենք սակայն թէ Չինացիներուն պաշտօնական հեռագիրն ի՞նչ պիտի ըսէ այս մասին։ Մ. Խ. Աբէ-Եւլէ։)

ՀՕԼԱՆԴԱՑԻՆԵՐՆ ԵՒ ԱՂԳԱԼՈՒԹԻՒՆՆ

ԱՄՍԹԷՐՏԱՄ, 18.— Պաշտօնապէս կը հեռագրուի թէ Հոլանդացիք յարձակմամբ առած են Լոմպոք կղզւոյն մէջ թշնամւոյն երկու ամրոցները։ Թշնամին բուռն դիմադրութիւն ըրած է, բայց չատ մարդ կորուսած է։ Իսկ Հոլանդացիներուն բոլոր կորուստն է չորս վիրաւորեալ։

Գ.ԻԼՀԵԼՄ ԿԱՅՍՐ ԵՒ ՄԱՐԿԱՐԻՏԱ ԹԱԳԱՒՈՐՆԵՐՆ

ՊԵՐԼԻՆ.— Կայսրը գեղեցիկ երգ մը յօրինեց, որով կը ներբողէ Իտալիոյ Մարկարիտա թագուհւոյն առաքինութիւններն և գեղեցկութիւնն։ Եղանակն ևս կայսրն ինք յարմարցուց։

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԼՈՒՐԵՐ

Պատրիարքական Տեղապահ Գեր. Հայրիկ Սրբազան այս առաւօտ Գատական և կրօնական գործոց Նախարար Բիզա փաշայի ապարանքը գնաց ի Բուսմէլի Հիսար և տեսակցեցաւ Ն. Վսեմութեան հետ։

Կրօնական ժողովն երեկի նիստ գումարուեցաւ ի Պատրիարքական Նախագահութեամբ Պատրիարքական Գեր. Ս. Տեղապահին և ատենապետութեամբ Գեր. Գրիգորիս արքեպիսկոպոս Ծովհաննէսեանի։

Ժողովն որոշեց գաւառներն ևս ղրկել այն չէջաբերականները, որք պիտի զրկուին մայրաքաղաքիս եկեղեցիները, թաղական խորհրդոց ու Հոգաբարձութեանց, և որոցմով պիտի ծանուցուի որ քահանայք իրենց պարտականութիւնները ըստ արժանւոյն կատարեն, վարժարանաց մէջ անպատճառ կրօնական ուսումն աւանդուի և այլն։

Ժողովը նկատելով որ Մայր եկեղեցւոյ Աւագերեց Արժ. Արիստակէս աւագ քահանայ ձիրմէճեան, որ հրաժարած էր այդ պաշտօնէն, անհոգեկի մեղադրեալ է՝ հակառակ քահանայից դասուն յորդորանաց և ջանից, որոշեց յանձնարարել նոյն եկեղեցւոյ քահանայից դասուն որ իրենց մէջ Աւագերեցի ընտրութիւն կատարեն և արդիւնքը յայտագրեն առ կրօնական ժողովն։

Ժողովը տեղեկացաւ որ Բերայի Ս. Երրորդութիւն եկեղեցւոյ Աւագերեց Արժ. Յովհաննէս աւագ քահանայ Մկրտեան, որ հրաժարած էր այդ պաշտօնէն, ժողովոյ յորդորանաց համաձայն, յանձն առած է շարունակել իւր պաշտօնը։

Որոշեց գրել Մաքրիգիւղի թաղական խորհուրդին որ առայժմ եկեղեցւոյն անկախութեան Պահպանութիւնն մէջ Ս. Պատարագ մատուցուի ի հոգեւոր միխիթարութիւն ժողովրդեան, և Պահպանին դուրսն բայօթեայ տեղը տաղաւարով մը ծածկուի՝ ժողովուրդը անձրեւին և արեւին դէմ պահպանելու համար։

Ժողովն առնոյժ դատ գրաղեցաւ նաեւ տամբոյրոյի չարի անհատական ու ամուսնական խնդիրներով։

Մաքրիգիւղի թաղական խորհուրդն արտօնութիւն խնդրած էր դիւղին եկեղեցին նորոգելու և ընդարձակելու համար և Կրօնական ժողովն իր հաւանութիւնը տուած էր։ Արդ, թաղական ժողովն ալ հաւանած ըլլալով, որոշուած է արտօնութիւն խնդրել կայս. կառավարութենէն։

ՈՒԽՏԱԳՆԱՑՈՒԹԻՒՆ ԱՐՄԱՇՈՒ

Դպրեվանուց վարչութիւնը կը ծանուցանէ Արմաշու Զարխանի Ս. Աստուածածնի բոլոր բարեպաշտ ուխտաւորաց թէ՝ ուրիշ տարիներու նման, այս տարի ալ կարեւոր միջոցներ ձեռք առնուած են ճանապարհներու դիւրութեանց և ապահովութեանց համար, և Պետական իշխանութեանց կողմանէ ալ զինուորական պահպանութիւններ տեղեկացուած են այս օրերը։

Հիանդութեան ձայներն իսկ, Տիառն շնորհիւ, փարատած են, և Թուրքիի մէջ տահմանեալ 24 ժամուան զգուշութեան ալ մօտ օրերս վերցուիլը սրբուած է. և ուխտաւորք ի գաթին արգիլք պիտի չունենան։ Արգէն գալու համար զգուշութիւն չկայ։

Թաչվերայէն երկու չարաթ յետոյ Վարագայ Խաչին տօնին, երկրորդ ուխտապնացութիւն մը ալ տեղի կունենայ, յորում միևնոյն հանդիսութիւնը նոյն շքեղութեամբ կը կատարուի։ և այս տարի ուշացողներու դիւրութեան համար աւելի մոգարութիւն պիտի գործուի Վարագայ Խաչին հանդիսութեանց։

Ընտրեալ Լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԶԵԿՈՒՑՄՈՒՆՔ.—Վեհ. Սուլթանին բարձր նախագահութեամբ Քաղաքապետութեան պաշտօնատանը մէջ կազմեալ արկածելոյց Նպաստամատոյց յանձնաժողովը մինչեւ երեկ հետեւեալ գումարները գանձած է ի նպաստ երկրաշարժէն վնասելոց.

	Ղրշ.
Գումար նախորդ ցուցակի	4,418,002
Քաղաքապետութեան օգնական Գոլոթ էֆէնտի	750
Ժան Սթաւրօ էֆէնտի	540
Մէրսին գաւառի Նպաստամատոյց յանձնաժողովէն	22,140
Էնկիւրիի Նահանգին Նպաստամատոյց յանձնաժողովէն	81,696
Ցակոբ Իսահակ եղբարք և Ընկ.	1,080
Խիւտավերտեան Յովհաննէս էֆ.	2,160
Գոսօվայի Նահանգին Նպաստամատոյց յանձնաժողովէն երկրորդ անգամ	21,322
Կայս. կերպասի գործարանին պաշտօնեայք և քարտուղարք	1,200
Գումար	4,548,890

* * *

Քաղաքապետութեան մէջ կազմեալ Նպաստամատոյց բարձր

Դուռն երթալով տեսակցեցաւ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին, Արտաքին գործոց Վսեմ. Նախարարին և Վսեմ. խորհրդականին հետ։

ԵԳԻՊՏՈՍԻ արտասովոր պատուիրակ Ղազի Ահմէտ Մուխթար փաշա, որ արձակուրդով մայրաքաղաքս կը գտնուի, մէկ շաբաթէն իր պաշտօնատեղին պիտի ուղեւորի։

—Եգիպտոսի Նախարարապետ Նուբար փաշա այս օրերս արձակուրդով Եւրոպա պիտի երթայ և ժամանակ մը Ֆրանսա պիտի մնայ։

ԲԷՆԹԱՅԻ առողջապահական համաժողովին անդամց կողմէ Պ. Զաքարի Քաղաքապետ Վսեմ. Բրովան փաշայի ներկայանալով յանուն իր ընկերակցոյց շնորհակալութիւն յայտնած է մայրաքաղաքս գտնուած միջոցին իրենց եղած սիրալիր ընդունելութեանց համար և միանգամայն խնդրած է իր երախտագիտական զգացմանց հաւաստիքը մատուցանել յոտս կայս. գահոյից։

Տ. ԱԶԱՐԵԱՆ ՊԱՏՐԻԱՐՔ. — Մոնրէա- զրոյց մը կը յիշէ թէ Հռոմէական Հայոց Տ. Ազարեան Պատրիարքը կարդինալութեան պաշտօնին պիտի բարձրանայ և հետեւաբար պիտի հրաժարի Պատրիարքութեան պաշտօնէն։

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺ. — Սէլանիկէն կը գրեն թէ սեպտ. 2ի գիշերը ժամ 6ին և առաւուն ժամ 11.40ին քաղաքին մէջ երկու անգամ երկրաշարժի թեթեւ ցնցումներ զգացուելը են, առանց վտանգաւոր հետեւանք մը ունենալու։

ՄԱՀԱՑՈՒՑԱԿ. — Յուլիս ամսուն մայրաքաղաքիս ու արուարձանաց մէջ հետեւեալ մահերը պատահած են։

	Այր	Կին	Դուստր
Իսլամ	262	253	515
Քրիստոնեայ	236	155	391
Հրեայ	21	13	34
	519	421	940

Ասոնց 13ը ծաղկախտէ են։ Անցեալ տարուան յուլիս ամսուն մահերու թիւն էր 808 (որոց 5ը ծաղկախտէ)։ Այս տարի նոյն ամսուն 132 մահեր աւելի պատահած են։

ՊՐՈՒՍԱՅԻ մէջ երեւան եկած քոլերային դէմ հարկ եղած միջոցներն ի գործ դնելու համար առողջապահական ընդհանուր քննիչ Պոնկօվսքի փաշա, Տօքթ. Նաղըմ Շերէֆէֆտին պէյ և ուրիշ մէկ քանի բժիշկներ այս առաւօտ յատուկ շոգեկառքով Մուտանիա գային, ուրկից Պրուսա պիտի երթան։

ՉԱՄԻՋՆԵՐՈՒ խնդրոյն համար Եւմանական Վսեմ. Նախարարին Նախագահութեամբ կազմեալ յանձնաժողովն իր պաշտօնն աւարտելով տեղեկագիր մը պատրաստած է, որ պիտի մատուցուի Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին։

ՔՈԼԵՐԱՆ Ի ԴԱՒԱՌՈ.—Սեպտ. 4էն 5, Պրուսայի մէջ քոլերայէ դէպք չէ պատահած։ Առաջուան բռնուածներէն մին մեռած է։

Էսկիշէհիրի, Եէնիշէհիրի, Իզնիկէօլի և Իզնիկի մէջ հանրային առողջութիւնը գոհացուցիչ է։

—Լիտիրնէի մէջ սեպտ. 4էն 5, չորս օրէ ի վեր քոլերայէ դէպք ու մահ չէ պատահած։

Ճիրը Մուսթաֆա Փաշայի մէջ առաջուան բռնուածներէն երկու մահ։

—Էնկիւրիի, Գըզէշէհրի, Եօզղատի ու Այտընի մէջ հանրային առողջութիւնը գոհացուցիչ է։

—Արաբկիրի մէջ սեպտ. 3էն 4, երկու դէպք և առաջուան բռնուածներէն մէկ մահ։

—Ատաբազարի Պէյլիք Գըշլա գիւղին մէջ մէկ դէպք։

ԹԱԹԱՐ ԳԱՂԹԱԿԱՆՆԵՐ.— Կայս. Իրատէ մը հրամայած է Էնկիւրիի նահանգին մէջ տեղաւորել՝ Ռուսիայէն գալիք թաթար գաղթականները։

ՍԷԼԱՆԻԿԻ առջեւ շինուելիք առեւտրական նաւահանգստին մէջ մաքսատան ու հանրային պարտուց վարչութեան պաշտօնատուններ և մթերանոցներ պիտի կառուցուին։ Առ այդ որոշում մը տալու համար, Կայս. անձնական Գանձուն Նախարարութեան և Մաքսային վերատեսչութեան միջեւ կատարուած բանակցութիւնք աւարտելու վրայ են։

ԲԷՆԹԱՅ օսմանեան ընդհ. հիւպատոս Ասլմ պէյ արձակուրդ ստացած է առժամաբար մայրաքաղաքս գալու համար։

ՄԱՔՍԱՑԻՆ վերատեսչութիւնը պահպան պաշտօնէից պարտականութեանցը մասին ծրագիր մը մատուցած էր Բ. Դրան։ Նախարարաց Խորհուրդը նկատողութեան առնելով այդ ծրագիրն որոշած է որ մաքսային պահպանութեան համար աւելի խիստ միջոցներ ձեռք առնուին։ Այս որոշում հաղորդուած է Մաքսային վերատեսչութեան։

ՌՈՒՄԱՆԻԱՆ ու Պուլկարիէն երկէ 733 իսլամ գաղթականներ մայրաքաղաքս ժամանեցին և Էնկիւրիի նահանգը ղրկուեցան, հոն բնակութիւն հաստատելու համար։

ՏԻԱՐՊԷՔԻՐի կուսակալ Սըրրի փաշա, որ քնական պատոյտի եւած ըլլալով Մարտին կը գտնուէր, նահանգին կեդրոնը վերադարձեր է։

ՀԵՌԱԳՐԱԿԱՆ և թղթատարական վերատեսչութիւնը տեղեկանալով արդաւառացումանց հեռագրատուններուն մէջ գործի տերերէ առնուելիք հեռագրի դրամն ապառիկ կը մնայ, հրահանգ տուած է որ յետ այսորիկ հեռագրի դրամերն, ըստ օրինի, կանխիկ առնուին։

ՀՆՈՒԹԻՒՆ.— Գօնեաի նահանգին Խաթուն Սէրայ գիւղին չրջակայք հնութիւններ գտնելու նպատակաւ խուզարկութիւններ կատարելու համար՝ անգլիական պետական մարմին մը արտօնութիւն խնդրած է և կայս. կառավարութիւնն որոշած է տալ խնդրուած արտօնութիւնը։

ՐԻԺԻՒՆ օգոստոս ամսուան հասոյթը 210,000 ոսկի եղած է։ Անցեալ տարի նոյն ամսուան հասոյթն էր 198,000 ոսկի։

ՀԷՑՊԷԼԻի յունաց աստուածաքանական վարժարանին վերաշինութեան համար հինգ հարիւր ոսկի ղրկած է Մարսիլիա բնակող Պ. Մթէքճանաքի Զաքիրօբուլօ։ Այդ նպատակաւ ղրկուած գումարներն հազար երկու հարիւր ոսկւոյ հասած են։

ՔԱՂԱՔԱՑԻՆ բժշկական վարժարանի մոց քննութիւնները կատարելու պաշտօն ունեցող յանձնախումբն, մինչեւ սեպտեմբերի վերջը, երկուշաբթի և հինգշաբթի օրերը պիտի գումարի Շահզատէ Պաշը Միլը քիւյէի երկրորդական վարժարանին մէջ։

ԴԱՏԱԿԱՆ նախարարութիւնը հրահանգ ուղղած է ամեն կողմէ որ երբ աւազակութիւն ընող անձ մը անձնատուր ըլլայ, անոր ներելէ և զայն հանրային իրաւանց դատէն զերծ կացուցանելէ առաջ, Բ. Դուռնէն հրահանգ խնդրուի։

ԷՆԿԻՒՐԻի մէջ քոլերան անհետացած ըլլալով դրուած բարանթինան մէկ քանի օրէն պիտի վերցուի։

ՄԱՀՍՈՒՄԷի շոգենաւը չաբաթը երկու անգամ պիտի երթևեկէն Կ. Պոլսոյ եւ Մուտանիա միջև, ցորչափ շարունակէ քարանթինան։

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ դեսպան Պ. Թըրլլ Բիւրա Լոնտոն օթէլը փոխադրուած է։

ՇԻՒԱԿՕԻ արուեստականդէսին մէջ ի ցոյց դրուած օսմանեան ապրանքներն ի վաճառ պիտի հանուին Հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան պաշտօնատան պարտէզին մէջ, սակայն վաճառմանց երբ սկսիլն յայտնի չէ։

ԵՂԵՌՆԱԴԱՏ ատեանը երէկ կրկին անգամ դատեց Մաշա անուն կին մը, որ ի Բերա վատահամբաւ տան մը մէջ Շերէֆէֆտին անուն չրջհանկիրն սպանած էր։ Վճռաբեկ ատեանը բեկած էր Մաշայի համար տրուած վճիռն՝ տասնրկինգ տարուան տաժանակիր աշխատութիւն։ Եղեռնադատ ատեանն երէկ վերահաստատեց իր նախորդ որոշումը։

—Եղեռնադատ ատեանն երէկ դատեց Ալի Ճու, Մէսթան և Քիւրտ Ալի անուն անձերն որք աւազակութեան համար ամբաստանուած էին։ Ասոնցմէ Ալի Ճու և Քիւրտ Ալի երեքական տարուան տաժանակիր աշխատութեան դատապարտուեցան. իսկ Մէսթան անպարտ արձակուեցաւ։

ՏԱՆ ՄԸ ԿԱՐԱՒԻՆ

Մեր օրերը, առանց կարի մեքենայի տուն մը գտնուիլը ենթադրել կարելի բան է։ Ոչ ապաքէն կարի մեքենան ընտանիքի մը տիպրղական կարասիներէն մին է։ կարեւորն այն է՝ հաստատուն և չյոգնեցնող կարի մեքենայ մի ընտրել։

Անաւարիկ, այս պատճառաւ է որ, ճշմարիտ Սինկէրի կարի մեքենան, իւր բովանդակած յատկութիւններովը, բոլոր աշխարհի մէջ հանած հռչակին պատճառաւ ուրիշներէն կը զանազանի։ Սակայն արժանի է ի նկատի առնել, թէ այն մեքենայն, լրագրոյս չորրորդ երեսը շատ անգամ ազդարարուած գործարանի մթերանոցներէն զատ, ուրիշ տեղ չի ծախուիր։

Գաւառական լուրեր

ԿԱՐԻՆ, 27 Օգոստ.

Խանդավառ ոգեւորութեամբ տօնուեցաւ ասա ամսոյս 19ին՝ ուրբաթ օր, Օգոստափառ Կայսեր բարեբաստիկ Գահակալութեան տարեդարձը։ Ցօրեկը բոլոր պետական պաշտօնեայք՝ քաղաքային թէ զինուորական, ինչպէս և հպատակ հասարակութեանց կրօնական դասերներն և հիւպատոսական մարմինն փութացին իրենց խնդակցական շնորհաւորութիւնները մատուցանել Վսեմ. կուսակալին։ Իսկ գիշերը ակնախտիղ լուսաւորութեամբ կը փողփողէր գրեթէ ամբողջ քաղաքը։ Մասնաւորապէս լուսազարդուած էին կառավարական ապարանքը, զինուորական բոլոր շէնքերը, մաքսատունը, Ընդհ. Պարտուց Վարչութեան և Ռէժիի պաշտօնատունները, բոլոր պահականոցք և քանի մը մասնաւորաց բնակարաններ։ Մասնաւորապէս աչքի կը զարնէր Ազգային Առաջնորդարանը, որոյ ոչ միայն դուռը կանգնուած էր կանչազարդ կամար մը լուսաղեղ, այլ և վերնայարկի բոլոր սրահներն ու դահլիճը արտասովոր լուսաւորութեամբ կը շողշողէին լուսոյ հեղեղի մը մէջ։ Ժողովուրդը ամեն կողմէ Օգոստափառ Վեհապետին կենաց և փառաւորութեան համար սրտագին աղօթքներ ընելով, ուրախ և զուարթ ժամեր անցուց մինչեւ կէսգիշեր։

Վիճակիս Առաջնորդ Գեր. Տ. Ղեւոնդ Սրբազան յատուկ հեռագրաւ իւր և իւր ժողովրդեան կողմէ հաւատարմական զգացումներն և սրտագին շնորհաւորութիւնները մատուցած ըլլալով ի կայս. պալատ, Ն. Կ. Վեհապատութիւնն իւր կայս. պալատան առաջին Քարտուղարութեան միջոցաւ բարեհաճեցաւ իւր բարձր և թանկագին գոհունակութիւնն յայտնել յիշեալ շնորհաւորական հեռագրին առթիւ։

Հետեւեալներն են փոխանակուած հեռագրերուն պատճէններն իրենց թարգմանութիւններովը մէկտեղ։

«Ճիւլուսի մէյամին մէնուսի Ջըլ«լուլլահի բուղը ֆիրուզրնին չէրէֆհու«լուլլիյէ, աթէպէի օիւրէյա մէրթէ«պէի Միչքտարիյէ ճէպհէհայի ուպու«տիյէթի օլտուղում հալտէ, միւսէ«զը լը ճենահը մէրհամէթի ու ամրզիթի«օլան ումում էլմէնի թէպպա՛ի տաբ«գասրլէ պէրապէր տուա՛յի թէմտաիի«էօմմ ու իճլալը ճէնապը ճիհանպանի«ենին թէբրարը իլէ թէզեենը լիսանը սա«տադամ դըլընտրզընին վէ թէպրի«գեամը սամիսէի պէնտէկենտէմին Հու«զուրը Շեվգէթմէվգիւրը վէլինկմէթը «ազամլէյէ արզը իսթիրհամնա ճիւրամթ «էյլէսիմ ֆէրման։

Թարգմանութիւն

«Խոնարհաբար կը խնդրեմ որ շնորհ«ընէք մատուցանել յոտս կայս. փառա«պանց Գահոյից՝ Վեհ. Կայսեր բարե«բաստիկ Գահակալութեան ցնծալից «տարեդարձին առթիւ նուաստիս հա«ւատարմական ամենախոնարհ զգա«ցումներն ու սրտագին շնորհաւորու«թիւններն և միանգամայն կայսերա«կան գթութեան և շնորհաց ներքեւ «հովանաւորեալ բոլոր հաւատարիմ «Հայ հպատակաց հետ մէկտեղ արտայայտուած բարեմաղթութիւններն «ման արեւշատութեան և փառաց մեր «Օգոստափառ Ինքնակալին։»

Պատասխան

«Ճիւլուսի մէյամին մէնուսի հաղ«ըէթի Խիլաֆէթիվէնահի եէվմի մե«սուտու վէսիլէսիյլէ, աթէպէի իւլիսի «Միւլիւրեանէյէ պա մէրլէրքիճնամէ «ալը իսիէն թէպրիքաթը ուզուտի«էյէ բարանէ վէ սրտգիա՛ընէ նէղ«տի մէսալի էֆիտի ճէնապը փատիշահի«սէ միսլէրդիմի մահղուզիյէթ օլմաղա «պա Իրատէի իլիմիֆաթ ատէի հաղ«ըէթի Թաճատարի, թէպզիրի քէյֆի«էթէ իսթիտար օլունտու, օլ պատէ։»

Թարգմանութիւն

«Ն. Կայս. Վեհապատութեան բարձ«րագոյն հրամանին համաձայն, պա«տիւ ունիմ աւեանդ ձեզ թէ, Օգոս«տափառ Կայսրն բարեհաճեցաւ, ի «նշան իւր բարձր մեծատանց, յայտ«նել իւր գոհունակութիւնն այն անձ«նուիրական և հաւատարմական շնոր«հաւորութեանց համար, զորս հեռա«գրաւ մատուցած էիք յՈսս կայս. «բարձր գահոյից, Ն. Վեհապատութեան «վերջնակարգ Գահակալութեան բարե«բաստիկ տարեդարձին առթիւ։»

THERAPIA SUMMER PALACE
ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԸՆԿ. ՄԵՆԾ ՊԱՆԴՈՒԿՆԵՐՈՒ
ԹԱՐԱՊԻՈՅ ԱՄԱՌՆԱՅԻՆ ՆՈՐ ՊԱՆԴՈՒԿՆ
ԱՄՐԱՆ ԵՂԱՆԱԿ ՎՈՍՓՈՐՈՒ ՎՐԱՑ
Ցո-Նէս 15էն Դեկ— ցվերջ Հոկտ. է (Ն. Տ.)
ՀԱՇԵԱՐԱՆ.—ՆՈՒԱԼԱՆԴԻՍ.— ՇՐՋԱՆԱՅՈՒԹԻՒՆ.— ԶԱՆԱԶԱՆԱԳԵՐ.—ԲԱՂԵՐ

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ
ԱՆԱՆՈՒՆ, ԲՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Դրամագլուխ— 10,000,000 անգլ. ոսկի
ԿԵՂԵՐՈՆԱՏՈՒՆ Գալաթիա
ԴՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ, Ի ՊՈԼԻՍ
Հարցնել Փոստ, Թանքա Խան
ԳԻՍԱՆԵՆԿԻ Ի ՊԵՐԼԻՆ, ՄԵԾ-ՓՈՂՈՑ, ԹԻՒ 190

ԴԱՂԱՏԱՐ ԴՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆԴ
Ի ԼՈՆՏՈՆ ԵՒ Ի ՓԱՐԻԶ
Մասնաճիւղեր
Աթէնք Մարսիլիա Լիմասոլ Ռուսճուք
Առմանա Գիրիտ Մերսին Սեւանիկ
Այտին Գրուսա Նաղիկի Սամսոն
Հալէպ Դամասկոս Նիրսոխա Իզմիր
Աղեքսանդրիա Գանեա Ուշար Սոֆիա
Ադր. Գալիս Լատնարա Փիլիպէ Տրապիզոն
Էնկիւրի Գոմիրճ Բօր-Սայիտ
Պարտաւորութիւններ եւ արժէքներու յանձման փոխարէն ստակ փոխ կը տրուի որոշ պայմանաժամով կամ ընթացիկ հաշուով։
Դրամադրեալ արժէքներու։
Հաւատարմագրերու, չէքերու, պարտաւորագիրներու եւ հեռագրական դրամանշաններու Թուրքիոյ եւ արտասահմանի զանազան քաղաքներուն վրայ։
Բացում ընթացիկ հաշիւներու, պահպանում արժէքներու եւ արժէքաւոր նիւթերու։
Գանձում կտրոնները, արժէքներու՝ Թուրքիոյ եւ արտասահմանի վրայ։ Վաճառում եւ գնում դրամներու։
Օսմ. կայս. Պարտուց կ'ընդունի զրամական ամանաներ որոշ պայմանաժամով եւ հետեւեալ հաստատ տոկոսի սակերով։
Տարին 2 1/2 % մէկ տարուան պայմանաժամով ամանի համար։
Տարին 1 1/2 % վեց ամսուան պայմանաժամով ամանի համար։
Տարին 1 % երեք ամսուան պայմանաժամով ամանի համար։
ՊՈԼՍՈՅ ԴՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆԸ կը սանձնէ բոլոր վերոյիշեալ գործողութիւնները եւ բաց ասոնց փոխատուութիւններ կ'ընէ ապրանքներու վրայ եւ ապրանքներ կ'ընդունի իրը ամանդ։
Բերան գրասենեակն ալ կը կատարէ Պանքայի բոլոր այս գործողութիւնները բաց ի ապրանքներէն։ Ակից զատ, օրուան գինովը կը ծախէ եւ կը գնէ՝ անսիյական յանձնումով, վիճակահանութեան գանազան թուղթեր, ինչպէս, Փաւլով բանալին պարտաւորագիրներ, օսմանեան պարտաւորագիրներ, գնելիանական պարտաւորագիրներ, Բանանայի պարտաւորագիրներ, եւ այլն եւայլն։
ՊՈԼՍՈՅ ԴՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆԸ եւ ԲԵՐԱՅԻ ԳՐԱՍԵՆԵԱԿԸ կը ծախեն նաեւ օսմ. պարտաթղթերու բրօմիսներ, եւ արժէքները կ'ընդունին, ընթացիկ հաշուով, մինչեւ 50 օսմ. ոսկի, տարին 2 1/2 տոկոսով։

ԱԶԴ. ՕՍՄ. ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՊԱՐՏՈՒՑ
Օսմ. հանրային պարտուց կեդրոնական վարչութեան թարգմանչի երկու պաշտօնեաներուն համար կատարուած մրցման հետեւանքը ընդհ. տնօրէնութիւնը կը հրաւիրէ այն ընտրելիները որոց ձեռագիրները կը կրեին 3 և 8 թիւերը, ներկայանալ ընկերութեան կեդրոնատեղին ի Պոլիս՝ ներկայացնելով վարչութեան կնիքը կրող յիշեալ թիւերը։
3—3 ԸՆԴՀ. ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

ԱԶԴ ՕՍՄ ԾԽԱԼՈՅԻ ԸԼԺԻՒՆ
Օգոստոս 17,20ին գումարուած բաժնետերաց ընդհանուր ժողովը իւրաքանչիւր բաժնեթուղթի համար 20.50 ֆրանք շահաբաժին որոշեց 1893-94ի տարեշրջանին համար։
12 ֆրանքի թերհատիւ մը վճարուած ըլլալով անցեալ մարտ 10,22ին, մնացեալ գումարը 8.50 ֆրանք պիտի վճարուի յառաջիկայ սեպտ. 1/13էն սկսեալ, թիւ 10 կտրոնին փոխարէն։
Վճարումի տեղի պիտի ունենայ
Ի Փարիզ Օսմ. կայս.
Պանքան ի գին 8,50 ֆրանքի
Ի Լոնտոն Օսմ. կայս.
Պանքան ի գին 6 8/10 շիլինի
Ի Պոլիս Օսմ. կայս.
Պանքան ի գին 37,40 ոսկեղրմ.
Ի Վիէննա Բրէտիդ Անշտալտ ի գին 8,50 ֆրանքի
Ի Պերլին Պ. Պլայխրոտերէն ի գին 8,50 ֆ անրի
Այս վճարումներուն համար պէտք եղած պարտաթղթերը բաժնետերաց տրամադրութեան տակ դրուած են յիշեալ դրամատան մէջ։
Միւս կողմէ կը ծանուցուի հիմնադրի բաժին ունեցողներուն թէ ամեն մէկ հազարերորդ բաժնի ինկած գումարն է 93-94 տարեշրջանին համար, 10 54. 499/1000 օսմ. ոսկի, և թէ յառաջիկայ սեպտ. 1/13էն սկսեալ պիտի վճարուի կեդրոնական մուտքէն ի Կ. Պոլիս Ժ.րդ տարեշրջանին կտրոնները փոխարէն (թիւ 10)։ 4—12

ՐՈՊԷՐԴ ՔՈԼԷՃ
Սոյն քոլէճ, հնատատեալ կայսերական Բարձր Իրատէրաբ կազմուելիք է Եւրոպան ու Ամերիկան նոյն օրինակ հաստատութեանց նման ունենալով նշանաւոր զատաւորաց կանոնը, որով կը կատարուի. նաեւ ընտիր եւ յատկապէս ուսուցիչներ՝ Հայերէն, Թուրքերէն, Գաղղերէն, Գերմաներէն, Յունարէն եւ Թրքերէն թելադրուելու համար։ Ունի զրատուն մը, իրր 8000 հատորներէ մաղկացեալ, երկրաչափական, հանրաբանական, կենդանաբանական եւ բնաբանական հատուածներ, եւ Բնագիտական, Տարբանական, Բնախօսական եւ այլ բարմանիւ գործիքներ։
Քոլէճին նպատակն է ժամանակիս պահանջմանց համաձայն բարձրագոյն կարգի կրթութիւն մը տալ իրեն դիմող երիտասարդաց, նոր դիւտերու հրաւիրելու եղած են բնական գիտութեան բաժիններ ընծայելու համար։
Բոպէրդ Քոլէճը մէջ աւանդեալ գրական եւ գիտական ուսմանց լեզուն Անգլիերէն է. սակայն ի բարեպատեհ ուսանող պարտաւորեալ է ուսանիլ իւր մայրենի լեզու եւ տոհմային պատմութիւն։ Հայերէն լեզուն եւ գրականութեան համար գծեալ է ուսման կատարեալ ընթացք մը որուն պարտի հետեւիլ իւրաքանչիւր հայ ուսանող։
Հաստատութեանս բարաշէն եւ հոյակապ շէնքերն կառուցեալ են ի Բումելի Հիսար, Վասփորի Երոպական կողմը գտնուող բերդերուն եռանկիւն բլրոյ մը վրայ, որոյ դիրքը Վասփորի ափանց վրայ գեղեցկագոյնն եւ ամենէն առողջարարն համարեալ է։
Քոլէճի նոր տարեշրջանը սկսաւ սեպտեմբեր 3/15ին։ Մանրամասն տեղեկութեանց համար պէտք է դիմել առ Տեսչութիւնն որ ի Բումելի Հիսար։ 28 12—24

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԲԱՐԶՐԱԳՈՅՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ
ՕՐԻՈՐԴԱՑ
Անգլիական բարձրագոյն վարժարանն օրիորդաց՝ վերաբացուեցաւ սեպտեմբեր 18ին (Ն. Տ.), երեքշաբթի օրը։ Ընդունելութեան խնդրագիրները կրնան տալ Նորէնուհիին ուղղուիլ սեպտ. 12էն ետք ամեն օր մինչեւ ժամը 4, կէս օրէն յետոյ, վարժարանին մէջ։ 94 9—10

ԻՍԿԱՅԻՍՏԱԲԻ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ ԱՂՋԿԱՆՑ
Սոյն վարժարան վերաբացուեցաւ սեպտ. 18ին Ք. Լ., առաւօտեան ժամը 9ին (Ք. Ե.)։ Գշերուան ներէն կը խնդրուի ներկայ զտնուիլ սեպտ. 17ին Բ.։ օր։ Նորեկ աշակերտուհիներու ընդունելութեան պայմաններն են հետեւեալ։
Դիպերութիւնքը պիտի վճարուին տարին 35 Օ.Ո.
Ցերեկութիւնքը » » » 5 » »
Կէս օրին վարժարանին մէջ ճաշող ցերեկութիւնքը պիտի վճարուին տարին 10 » »
Եռաշաբաթեան եւ նկարչութեան համար մասնաւոր վճարում։
Անցեալ տարուոյ աշակերտուհիք պիտի ընդունուին նոր պայմանի ով։
Աւելի տեղեկութեանց համար Պոպակ Լ Տօ ընտանի Միս Փիլիրոն հետ, Նուսանկն ուղղուած Աներիկան Խան, Կ. Պոլիս, կամ զինեալ ուղղակի վարժարանը մեկտ. Էն սկսելով։
30 12—18

ՇԻՔԱԿՕ 1893
Ամենէն բարձր վարձատրութիւնը. Մրցակից չունի մարմի խնամքներու մասին. ընդդէմ կարմրափտիկներու, ճաթատուքներու և մարմի խարտուքներու։
ԼԱՆՈՒԻՆ ԱՐԴՈՒԶԱՐԴ ԼԱՆՈՒԻՆ
ՔՈՒԼՄ
ԼԱՆՈՒԻՆ
Լանոլինի զորձարանն արտօնագրուած
Մասքիճիէճէլէր։
Թղթակիներով կը ծանոթանան ամեն դեղատուներու մէջ եւ դերձվաճառներու մօտ։
Այն տանն ճշմարիտ՝ երբ կը կրէ գործարանի սոյն վաճառանիշը։
Ընդհ. Մթերանոց ի Կ. Պոլիս
Պ.Ս. ՓՐԷՕՀԼԻՀԻ սենեակը
Վիլնայի բան, 4, Ղալաթա 10 2

ՍՕՍ ՇՈՒՇԵՆԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Մաքքօպէ չոգենաւը, նաւապետ Թոմաս, ամսոյս դէպ ի 18ին Լիվերբուլէն ասա կրապասուի ընդհանուր վաճառքով։

ՍՏԱԳ ՄՕՏԻԻՆ ՉԻ Ն ՕՇԱՐԱԿ
Կ. Պոլիս, 15 սեպտ 1894
Պարոնայք Ագոպ և դասեր,
որ է հետեւ սկսած եմ գործածել ձեր Ոգոյ շարակը, մինչեւ յաս արդիւնդիր ուռնչայ հանկանց թուլորդին և անարիւնութեան հիւանդութեանց բանի մը դեպքերու մէջ։
Իմ գործիքս ոչ թէ այս հանոյ և յաջող գործաւորութիւնը միշտ նպաստաւոր համնորուելու։
Դուք ունիք իրդեն և կը յանձնարարիմ զայն։
ՏՐ. Ա. ԱՆՏՐԷԱՍԷՆ
լաթին բժիշկ Օսմանեան բանակ։

ՍԵՂԱՆԱՒՈՐԱԿԱՆ
ՍԱԿԱՐԱՆ ՂԱԼԱԹԻՈՅ
7/19 Սեպտ. 1894

Անուանական Դրամագլուխ	Թղթոց Անուանական Գիները	Տոկոս %	Անուանք Արժեթղթոց	Թուականը	Ընթացիկ Գիներ Գոցուեցաւ երէկ երեկոյեան	Բացուեցաւ այս առաւօտ
Ա. Ո. 7,133,372	100	1	Քոնսոլիտ Մէրի A	1331	64 20	64 10
» 10,241,013	100	1	» » B		— —	42 —
» 30,332,311	100	1	» » C		— —	30 30
» 43,963,336	100	1	» » D		28 13	28 20
Ֆր. 793,000,000	400	—	Բուլղարիի երկաթուղի	1870	127 50	128 50
Ա. Ո. 4,545,000	100	4	Օսմանլիք	1890	99 —	99 —
Ֆր. 135,631,130	500	5	Բրիորիթէ	1890	— —	— —
Օ. Ո. 6,499,933	ֆր. 500	5	Մաքսային Պարտաթուղթ	1886	— —	— —
	ցամաք. տարածքի / նոր -ժողի					
Ա. Ո. 10,000,000	20 10		Պանք Օթոման	1863	— —	— —
Օ. Ո. 550,000	22 11		Քրէտի թէնէրալ Օթոման	1869	8 —	8 35
Ա. Ո. 600,000	10 6		Պանք տը Քոնստանթինոպլ	1872	— —	4 03
» 600,000	10 5		Սօս. Օթ. տը Շանմէ է տը Վալ.	1872	— —	5 —
Ֆր. 14,000,000	140 140		Բաժնեթուղթ. Լաւրիումի Հանրին	1873	39 —	37 50
» 45,000,000	500 300		Անատոլուի (Բաժնեթուղթ	1889	300 —	300 —
» 80,000,000	500 500	5	Երկաթուղիներ (Պարտաթղթ.		470 —	472 —
Օ. Ո. 200,000	20 8		Թրամուէյ (Բաժնեթուղթ	1882	6 90	6 82 1/2
Ֆր. 709,506	500 500	5	(Պարտաթուղթ		520 —	520 —
Ֆր. 100,000,000	500 200		Օսմ. Ռէժի	1883	20 03	20 02
Ա. Ո. 110,000	1.40 1.40	6	Օսմ. Միլիարէթ	1892	— —	1 80
Օ. Ո. 440,000	11 5 1/2		Օսմ. Ապահովագրական Ընկ.	1893	7 27 1/2	7 27 1/2
Ֆր. 20,000,000	500 500		Ջրի Ընկերութիւն, Տէրրոս	1832	— —	368 —

Մթիւնոց (Բրիմ) Դի Վրաց	Օ. Ո.	Դրշ.
8 օրուան համար 1000 հատոր	3	35
1 ամսուան համար	5	50
1 օրուան համար	1	25
Իզմիր	—	—
Կանտիի (Էվկալիպտոս)	—	30
Ընթացք Փոխ Նակադրոց		
Լոնտոն 3 ամիս Դրշ.	109	13/16
Փարիզ » Ֆր.	22	92 1/2
Վիէննա 8 օրուան Ֆիոր.	11	25
Պերլին չէք Մարք.	18	45

Մթիւնոց Երկաթուղիի Վրաց		
8 օրուան համար 25 հատի Ֆր.	2	75
1 ամսուան համար »	5	—
Ընթացք Դրամոց		
Անգլ. ոսկի Օ. Ո. 100 դրշ.էն	110	16
20 Ֆրանքնոց	87	25
20 Մարքնոց (Գերմանական ոսկի)	107	20
Քրիմիոց	51	15
Բուլպլ Քպեսպրամ	8	40
Մէճիտիէ	107	38
Մանր արծաթ	103	—
Մէճիտիէ	98	20
Տոկոս Ղալաթիոյ Սակարանի	6	—

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆՔ

Փարիզ 18 Սեպտ.		
Քոնսոլիտ Օսմ. B Կնիկ. Ֆր.	— —	—
» » C » »	28	30
D (Բացուած »	25	95
D (Գոցուած »	26	02
Բուլղարիի երկաթուղի »	128	12
Բրիորիդէ »	481	25
Մաքսային Պարտաթուղթ »	510	—
Սմանիէ »	452	50
Ռէժիի Բաժնեթուղթ »	455	62
Պանք Օթոման (անուանկն.) »	663	75
Ռանթ Ֆրանսական 3 % »	103	82
» » 3 1/2 % »	109	15
» Իտալական »	83	95
Քրէտի Լիոնէ »	773	75
Քրէտի Ֆոնսիէ »	928	75
Ռիոնդոզուան տ'Էսբրանդ »	540	—
Սուէզի Բաժնեթուղթ »	2937	—
Եգիպտական Միացեալ »	524	37
Զէք Լոնտոնի վրայ »	25	185
Վիէննա. 18 Սեպտ.		
Բուլղարիի երկաթուղի Ֆիորին	66	60
Օսմ. Ռէժի »	— —	—
Փոխանակ. Լոնտոնի վրայ ի տես	121	40
« Փարիզի » »	49	20

Լոնտոն 18 Սեպտ.		
Քոնսոլիտ Օսմանեան A Ա. Ո.	64	25
» » B »	42	25
» » C »	28	25
D (Բացուած »	25	87
D (Գոցուած »	25	75
Օսմ. Փոխառ. 1871ի (Փոփոխեալ)	99	12
Փոխառ. 1894 (Երշիս. եզպ. Հարկով)	101	25
Պանք Օթոման (վճարեալ) »	16	82
Այտընի երկաթուղի »	12	50
Միացեալ Եգիպտական »	104	37
Առանձնաշնորհեալ » »	— —	—
Անգլ. Քոնսոլիտ »	102	18

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԻՄՆԵԱԼ ԸՍՏ ՀՐՈՎԱՐՏԱԿԻ
1892 ՕԳՈՍՏՈՍ 2/14ԻՆ
Ապահովագրութիւնք ՀՐԴԵՀԻ, ՓՈԽԱԴԱՐՈՒԹԵԱՆՑ,
ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻՆ, Կ. ՊՈԼԻՍ

ՎԵՀԱՓԱՌ ՍՈՒԼԹ ՆԻՆ
20 ՍԕՏԵՄԲԵՐ 1310
ԿԵՆԱՑ ԵՒ ԱՅԼ ԱՄԵՆԱՅՆ ՎՆԱՍՈՒՑ
ԵԷՆԻ ԽԱՆ, ՔԱՐԱՔԷՕՑ, ՂԱԼԱԹԻԱ 28

PHŒNIX FIRE OFFICE

ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՍՈՅԹ ԱՆԳԼ. ՈՍԿԻ 1,000,000

"ՖԻՆԻՔՍ"

Հիմնեալ ի Լնդնոն յամին 1782

ՖԻՆԻՔՍ, հիմնեալ առաւել քան մի դար յառաջ, սոսկ հրդեհի ապահովագրութեան ընկերութիւն մ'է՝ որոյ բաժնետէրերք Անգղիոյ ամենահարուստ և հանրածանօթ գրամատէրերն են՝ ունենալով անսահման պատասխանատուութիւն։

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութեան աշխարհահռչակ առատաձեռնութեան մի գլխաւոր ապացոյցն է 18,000,000 Անգլ. ոսկւոյ գումարն զոր ցարդ վճարած է հրդեհի զոհս. սուց համար։

53

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութիւնն կ'ապահովագրէ ընդդէմ հրդեհի և կայծակի՝ կալուածք, կարասիք և ապրանք՝ յոյժ նպաստաւոր պայմանօք և միջնորդութեամբ տոր բագրելոցս, որք ունիմք լիազօր իշխանութիւն կարգադրելու անմիջապէս մեր ապահովագրելոց կրած վնասներն։

Հ. ՍՈՒԱՆ և ԸՆԿ. ընդհ. գործակալք Կ. Պոլսոյ, Պուլկարիոյ և Սեւ ծովու եզերաց
Ղալաթիա, Պանք Օթոմանի վերի քովը ի Վիթալիս խան, գետնայարկ թիւ 1.

ԻԼԱՆ ՊԱՊԸ ՍԼԻԱՄԲԷՐԻ

Հինգի Օրտուի հիւմայունտա պուլունան ասաքիրը չանանէ իշուն մուգթագի օլուպ մահալլինճէ մէվզրի միւնազասայա վագ օլուսան էրգաբատան Հօրանի հրնթասքրնրն պէհէր չիֆթի 21 ղրշ. 10 փարայա Պէյէտի հրնթասրնրն 20 ղրշ. 10 փարայա, Նուհուտուն պէհէր գրէյի ճէտիտի 28 վէ սապունուն 140 փարայա օլուպ խյուլուն 15հինտէ վէ Շամը Շէրիֆ իշուն պուլզուրուն 35½ վէ Հօրան իշուն 49 փարայա օլուպ խյուլուն 8հինտէ վէ ինիք մէրքէզին հաթապը 5 ղրշ. 62 փարայա օլուպ Բէյրինը էվվէլին իպթիտասընտա գարարը վէ 3 կիւն սօնրա իհսանէի գարիէի իճրա օլունճաղընտան պուրաճա Թէնգիզ ֆիյաթը իլէ իթարնա թայիպ օլանլարընն մագամը Սէրասքէրի լեվգիմաթը ումումիէ տայիրէսինէ կէրեկէրի իլան օլունուր։ Նօ. 2 3—3

Էտիրնէ ինչաթը ասքէրիեէսի իշուն Էտիրնէ սթասիօնունտա 2 տէֆատա վէ 45 կիւն գարֆընտա Թէսլիմ օլունուպ էսմանը սիմ սէհիտիէ 20 ղրշ. տան հինը Թէսլիմտէ Թէվիկէ օլունմագ իւզրէ մուխթէլիֆը էլ մգտար վէ իպատտա միւպայասը մուգթագի 40,000 քիլօ գատար բուրթրէ Թիմուրլարընդէ պէհէր էֆտիտ գրեէսի 35 փարա ֆիյաթը իլէ թայիպի էօսմէսինէ պուլունուտուղունտան լէնգիրի իլէ թայիպ օլանլարընն գարարը գարի կիւնիւ օլան իսյուլուն 7հինտի չարշանպիհ կիւնիւ ինչաթար ասքէրիէ տայիրէսինէ միւրաճաաթ խյէմվէրի իլան օլունուր։ Նօ. 3 3—3

VICHY

Միակ հրմարիտ լասդիլները
ՎԻՇԻԻ
ԵՒ
PASTILLES VICHY-ETAT

Ոչ մի տարակոյս կրնան ունենալ մեր ծխելիքի գեղեցիկ ՊԱՏԱՌԵԼ ՊՕՏԱՅԻՆ ՄԱՐՏԱՆ
Ամենայն դեղատներու մէջ կը վաճառուի

KONIAK MICHIOTI MARQUE PRIVILÉGIÉE
ΜΗΧΙΩΤΗ
ΕΚΤΟΣ ΣΙΝΑΓΩΝΙΣΜΟΥ
COGNAC ORIENTAL
Grande Fine Champagne
HORS CONCOURS
فوق المحقوق
فوق العادة من شامبانيا
ريقابلتن خارج

երեք աստղով չիւը 30 ղրուշ։ — երեք աստղով ½ չիւը 15 ղրուշ։ երկու աստղով չը 18 ղրուշ։ Մէկ աստղով չիւը 12։ Մասրիֆա և պէ-ը օղի չիւը 12 ղրուշ։

ՏՐԳ. Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ
ԱՆԳԼՕ-ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԱՏ ՄԵՆԱԳՈՅԺ

Հաստատեալ		Հաստատեալ
1852	Ի ՊԱՅԶԷ-ԳԱՏՈՒ Կ. ՊՈԼԻՍ	1852

Մասնագէտք առանց քամչուէ լինորի արհեստական ակռաներ տեղադրելու, ոչ կանգամէն ամենասասիկ ցաւած ակռաները, ոսկի, ադամանդ և մետաղով լիցնելու, ինչպէս նաև կը դարմանեն բերանի և ակռայի ամէն կերպ պատերն և կը քաշեն առանց ցաւ զգացնելու։

(Բացի կիրակիէ) ամէն օր առաւօտէն մինչեւ կէս օր։ 38

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՏՈՒՆ ԹԷՅԻ
ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ ՅԱՄԻՆ 1880

Կ. ԵԱՎՐՈՒԵԱՆ — Յ. ԻՍԱԳՈՒԼԵԱՆ
THE ECONOMICON — ΤΟΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΝ
MARQUE DEPOSÉE

Մատանիներ կը գտնուին Օսմանեան ամէն գիւղերու ազգերու մէջ։

Թէյի գործածութեան ընդհանրանալովմէն, թէյի ճաշակն եւս նրբացած է, որով թէյի առեւտուրն վաճառականութենէ աւելի արուեստ մըն է, որ միայն հրկարատեւ և ճոխ փորձառութեամբ կ'ստացուի։

Մեր տունն, որ արդէն հանրածանօթ էր բազմաեայ ընդարձակ գործառնութեամբ, այս տարի եւս իր մասնաւոր գործակալաց ձեռամբ գնած է բազմագան և խիստ մեծաքանակ ընտիր թէյեր Զիլոնտանի, Ճավայի, Սէյլանի և Հնդկաստանի գլխաւոր արտադրիչներէ. և այդպէս կոտած են մեզ, և հետզհետէ պիտի ստանանք թէյեր, որք գերբնտիր հոտաւէտութեամբ ամէն ճաշակի յարմար ըլլալով հանդերձ գներու անհամեմատ աժանութեամբ մեզ մատուցած առաւելութիւնք, մեր տան դէմ մրցումն անկարելի կը նեն։

Մեր բազմաթիւ յաճախորդաց պահանջմանց լաւ եւս գոհացում տրուելու համար ընդարձակած ենք մեր մանրանոցն, ուր ամէն տեսակ ընտիր թէյեր թէ՛ սնտուկներու և թէ՛ այլ և այլ մեծութիւնքով տուփերու մէջ մեծաքանակ մէջտ պատրաստ կը գտնուին։

Թէ կ. Պոլսոյ և գաւառաց, և թէ օտար երկրաց մէջէ մեր տան ցուցուած վստահութիւնն կը քաջալերէ մեզ առաւել եւս յարիլ մեր սկզբունքին, որ է՝ ազնիւ-ընտրեալ տեսակ, լաւագոյն և գնոյ մատչելի։

Մեր թէյերու առաւելութեանց ապացոյցներէն մին եւս, անոնց բազում կեղծերն հրապարակի վրայ գտնուիլն է, որոց դէմ զգուշանալու համար կը խնդրենք որ միշտ փնտռէք ՄԵՐ ՅԱՏՈՒԿ ՆՇԱՆՆ ու մեր տան հասցէն, Կ. ԵԱՎՐՈՒԵԱՆ, Յ. ԻՍԱԳՈՒԼԵԱՆ Ճէյլ պէյ խան թիւ 10, Պահէք-Գաղաղ։ 19

EMULSION SCOTT

(ՍԿՕԹԻ ՕՐԵՐԷԿ)
ՄՈՐԻՒ ՁԿԵՆ ՅԱՒՈՏ ԻՒՂ,
Իբրեւ ոչ շաւ Ի տարով
Գաղտնաբար ձեռամբ ՍԿՕԹԻ Ի ԳՕՐԻՆԻ,
Ի Նիւ-Եորք։

Կաթիլ չափ ախորժահամ է

Մաքուր ձկան հոտ իւղի բոլոր յատկութիւններէն զատ, հիպոֆոսֆիտներու յատկութիւններն ալ ունի

Կը բուժէ թոքախտը
Կը բուժէ անարիւնութիւնը
Կը բուժէ խոյլերը
Կը բուժէ հազը, ցրտառութիւնները
Կը բուժէ ընդհանուր տկարութիւնը
Կը բուժէ մանկանց ճոզածութիւնը

Թիւրկներէն ընդունուած է, ախորժ համ ու հոտ ունի, գիւրամարս է և ամենէն փափուկ ստամոքսները կը տանին զայն.

Վաճառուի գրեթէ բոլոր դեղավաճառաց և դեղագործաց քով։

HAMBURG MUNICH UNITED

ՀԱՄՊՈՒՐԳ ԵՒ ՄԻՒՆԻԽ

ՄԻԱՑԵԱԼ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Դրամագլուխ	Ֆունտ 8,000,000
Պահեստի դրամ	8,100,000
Տարեկան հասոյթ	19,532,000

Ընկերութիւնքս ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ կ'ապահովագրեն մթերայանոցներ և բակութիւններ և սոցա մէջ գտնուած վաճառքներ և կարասիներ խիստ չափաւոր սակագնօք։

894 Իրեն ներկայացուցիչ կ. Պոլսոյ

ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ, Պոլիս, Պահէք-Գաղաղ, Անանիատիս խան. 12, 13, 14.

ՎԻԱԼԻ ԳԻՆԻ

ԿԱՎԳՈՒԻԶ ՁՕՐԱՅՈՒԹԻՒՆ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉ

Ամենազօր կազդուրիչ զոր պարտին գործածել Ապաքնող Ները, Մարդը, կանայք, տկարաբազմ Տղաներն և ամեն փափուկ անձինք։

Բազկացեալ Մխանանց և Զարդային ու Ոսկրային դրութեանց կազմութեան և զարգացման յոյժ անհրաժեշտ նիւթերով։

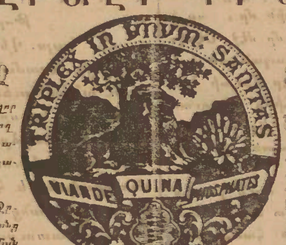

ՔԻՆԱՅՈՎ ՄԱՍ ՀԻՒԹ ՖՈՍՖԱՏԱՅԻՆ ՏԷ ՇՈ

Վիալի Գինին ամենէն ազդու դեղն է միաւորութիւնն է, Ոչ դէմ Աչքան տկարութեան, Լեզուութեան, Թոքախտ, Սասմարդի ամեն ցաւերու, Փորկապութեան, Շլենման, Երկարատեւութեանց, Ամենի մեր, Թուլութեան, Վատութեան; Զոյգին ուտէստներէն ամեն վնասակարութիւնը զրաչաւոր չարաչարութիւնք կերպիւ սնթափպ են մեր օրերս։

ԼԻՈՆ—Ղեղարան ժ. Վիալ. Վիքթոր Հիւկօ փողոց 14—Լիոն. 1057

Գործակալ և միակ տարածապահ ի կ. Պոլիս ՊԱՊԻՍ ԲԱՍԷՆԱ Ղալաթիա, Մոմճաթ, թ. 86։ փարաչանակ կը վաճառի ամեն դեղատներու մէջ և գեղավաճառներու քով։

ՌՈԵԱԼ ԷՔՍՊԼԷՆՃ
ԱՍԻՒՌԱՆՍ ՔՈՌԲՕՐԷՆԸ
ԱՄԵՆԷ ՀԻՆ ԵՒ ԱՄԵՆԷ ՄԵԾ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ Ի ԼՈՆՏՈՆ 1720ԻՆ

Դրամագլուխ աւելի քան	Անգլ. ոսկի 4,000,000
Ցարդ հրդեհի արկածից համար տուած է	35,000,000

Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ քարաշէն և փայտաշէն ամեն տեսակ կալուածներ, կահ կարասիք և ապրանք։

Վճարմունք ամենայն կանոնաւորութեամբ և մանաւանդ առանց որ եւ իցէ ՁԵՂՋի կը կատարուին։

Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւն առնուլ փափաքողք կը հրաւիրուին դիմել առ.
Ընդհանուր գործակալս Ճ. Վ. ՈՒԻԹԱԼ ԵՒ ԸՆԿ.
726 Պահէք Գաղաղ, Մէյտանճը սոքաք, Ուիթալ խան։

COMP. RUSSE DE NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՇԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Շաբթուան ելքեւեւուքիւնք

Բ. 5/17 Օտէսայի սուրհանդակ, ժամ 4ին յետ միջօրէի։
Դ. 6/18 Ալեքսանդրիոյ սուրհանդակ Ժամ 5ին յետ միջօրէի, Պիրէոսի ճամբով
Դ. 7/19 Սեվաստոպոլի սուրհանդակ, առաւօտեան ժամ 10ին։
Դ. 7/19 Սուրհանդակ դէպի Փոր-Սաիդ նաւասանգիստները միտչեւ Պանում, առաւօտեան ժամը 11ին։
Ե. 8/20 Օտէսայի սուրհանդակ, ժամը 2ին յետ միջօրէի։
Ո. 9/21 Ալեքսանդրիոյ Սորհանդակ, հանդիպելով Սուրիոյ նաւասանգիստները երկու շաբաթը անգամ մը ժամը 4ին։
ԱԶԳ.— Մեկնում 6/18։ Երեքշաբթի օրը կ. Պոլսէն դէպի Սուրիոյ նաւասանգիստները մեկնում ունի։ որք Զմիւռնիոյ մէջ պիտի հանդիպին Բրոքօլի, Պէյրութ, Նաբի եւ Բոր-Սայիտ գացող շոգենաւին։ 605

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒԱՌ
ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ Ի ԱՆԷԼԻ, Կ. Պոլսոյ Ի Օրտուայ Ճամբ.

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍՈՆ ՈՐԴԻՔ և ԸՆԿ.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ալպանս	2000	Զմիւռնիոյ	1600	Բարէրոն	3200
Անտէլս	3000	Կալիէլ	5500	Բաէտէր	1700
Աթէլս	5500	Կիպրոս	2200	Բրամս	1500
Արէս	2300	Կոզզ	1800	Բոլս	900
Արիոստոս	3000	Պրտնոն	2200	Գոշէն	2500
Գասանս	3000	Լիբա	2000	Գիլտոս	4000
Գրոտրիս	2200	Հիտալիս	3000	Դիմասս	3200
Գրամս	2000	Հիլտու	7000	Ոլոս	300
Գրֆիտաս	8800	Համպէր	1200	Ոսմէրս	3500
Դէլրս	2600	Այոսկ	5000	Ոսքարիս	3500
Դալիաս	1500	Հիւնս	2300	Մաքէրնս	4000
Դասէս	2100	Գէլոս	2000	Մանդիտաս	8000
Դաքս	2000	Գոլրնս	4 00	Մարֆօ	2000
Դօսս	1700	Գոլնս	2200	Միլիս	2000
Զիքաս	5000	Լես	2000	Նարէնս	4300
Ֆլիս	5500	Էէքանս	4500	Թ. Ուիլսն	5000
Գոլորտոս	3400	Լիսլորնս	3000	Թանրոս	1200
Տիգս	1500	Մալս	1500	Թոլրոս	2800
Տսիմս	2500	Մարէնկս	4300	Թորրոս	600
Տուրս	1800	Մարգէլլս	3500	Ուրանս	5000
Տրաքս	2100	Միլս	2000	Վոլնէրս	5000
Էքսնսմս	1600	Մուրինս	3100	Եէրս	3800
Կլոսլատս	3000	Նէլս	2000	Զէլոս	1000
Էէլքէրս	3200	Սրանտս	3000	Տիքսպոնս	1000
Տ. սաս	2600	Սթէլլս	5000	Քրոնս	200
Տաղրան	800	Սգրանս	4500	Զէրս	1000
Ֆիրս	700	Սգրս	2000	Մասրիս	1000
		Եգիպտի Փաշայոյ	8000		
		Բիրմայի Մանարդ	8000		
		Լորդին Մանարդ	8100		

Քիլիքնս չոգենաւը, նաւապետ Սմիթ, ընդհանուր վաճառքով Հրլէն տոս դասաւ։

Իսկ չոգենաւը, նաւապետ Ուոդրն, ընդհանուր վաճառքով Հրլէն մեկնած է ամսոյս 16ին և 29ին տոս կ'ասպառուի։

Ուղեւորներու համար ամէն դիւրութիւն կը նեցայուի

Դիմել առ Ֆ. Հիլտ եւ Ռոսսո Գրասենեակը
Թիւ 17—18, Ֆիւրիւք Մուսթ
39 Խան, Ղալաթիա

Արտասանէր Ռ. ՏԱՐԱՏԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՅ

CUNARD

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՈՒ

Ամէն տեսակ նաւագնացութիւն Լիվերպուլ և Ամերիկայի մէջ

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ումբրիա	7718	Դալմատիա	4845
Եղուրիա	7718	Գոթնիա	4581
Սերվիա	7391	Սամարիա	3574
Ուսանիա	7268	Մարանոն	2403
Բասրնիա	5587	Ադրիա	393
Մէտիտանիա	5517	Մարակոնա	2166
Կալիա	4809	Թարիֆա	2246
Սիրիա	4557	Բալիբա	2144
Ալբրան	2145	Թրինիտատ	1809
Բէտար	1878	Մարոզզո	1855
Նէլբուրն	1614		

Թրինիտատ չոգենաւը, նաւապետ Գարլով, Լիվերբուլէն աստ կը ապասուի դէպի սեպտ. 20 (Ն. Տ.)։

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Ջ. ՃՈԼԻ գործակատար
Thomas C. Joly
Ալիքսանտրիս խան, թիւ 401
Ղալաթիա 932

ՄՈՍ
ՇՈԳԵՆԱՒԱՇԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվերբուլ, Պորտոլ, Մանչեսթրի և Սաութ Ամբ. Ճանոյ լանչներ

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Բանսէս	3000	Թիպա	2500
Անպրա	3000	Նէբրէս	2400
Թէյպէր	3000	Օսայրիս	2250
Բանսնոքրան	3000	Բէրա	2250
Ֆարոյ	3000	Մէֆիրիս	2000
Սամանի	3000	Կասբրնի	1500
Մարիսիա	2500	Գիւլէն	1500

Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻԹԷԼ և ԸՆԿ.
Ուիթալ խան
ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.
847 31, Ճէյմս Սթրիթ Լիվերբուլ

ՇԻՐԻԹԻ

ԻՄՈԿԻՏԱՐ ԵՐԹԵՒԵՂՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐ

Իզմիրէն	Կոստանդնուպոլսէ	Կոստանդնուպոլսէն	Իզմիրէ
11 30	— —	— —	— —
12 —	— —	11 50	6 25
12 30	— —	12 20	7 —
1 —	7 —	12 45	7 30
1 30	7 —	1 20	8 20
2 —	8 45 Վոսփ.	1 50	9 5
2 30	8 10	2 15	9 50
3 —	9 50	2 50	10 15 Գկգ.
3 15 Ֆէրպ.	9 30	2 45 Վոսփ.	10 30 Ֆէրպ
3 30	10 45 Ֆէրպ.	3 25	10 40 Գկգ.
4 15	10 20	4 — Ֆէրպօթ	11 —
4 40	35 Գկգ.	4 15	11 30 Ֆէրպ
4 45 Ֆէրպ.	11 5 Գուզկ.	5 — Վոսփ.	11 30 Գկգ.*
4 50 Վոսփ.	11 — Ֆէրպ.	4 45	11 50
5 35	11 20	5 35 Ֆէրպօթ	— —
6 15	12 5	6 40	12 10

ԿԻՐԱԿԻ ԵՒ ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐ

Իզմիրէն	Կոստանդնուպոլսէ	Կոստանդնուպոլսէն	Իզմիրէ
— —	— —	— —	— —
11 30	7 —	11 50	6 25
12 15	8 10	12 15	7 30
1 —	7 45 Վոսփ.	1 —	8 20
1 45	9 —	1 45	9 5
2 35	9 30	2 15	9 45
3 20	9 45 Ֆէրպ.	3 5	10 15
3 15 Ֆէրպօթ	10 15	2 45 Վոսփ.	10 50 Ֆէրպ.
4 —	10 40	4 — Ֆէրպօթ	10 40
4 30	11 — Ֆէրպ.	4 30	11 30 Ֆէրպ.
4 45 Ֆէրպօթ	11 10	5 — Վոսփ.	11 20
5 15	11 45	5 30	11 50
6 —	12 5	5 35 Ֆէրպ.	12 10

*Այս երթեւեկութիւնն ուրբաթ, շաբաթ եւ տօն օրերը տեղի չպիտի ունենայ։

ՀԱԲԼՄ ԻՍԿԷԼԷՍԻ ԵՐԹԵՒԵՂՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐ

2 — Հալէպէն Մալաթիոյ բացի Ուրֆէ
4 — » » բացի Ուրֆէ
10 40 » » բացի ուր. կիր. օրերէ
11 25 » » ուր. կիր. ժ. 10.45ին
1 30 կամուրջէն Հարբէ Մալաթիոյ բացի կիր.է
3 30 » » » բացի Ուրֆէ
10 10 » » անտի Մալաթիոյ բացի ուր. կիր. օրերէ
11 40 » » » Մալաթիոյ կիրակի եւ ուրբաթ օրերը ժամ 10.30ին։

ԻՄՈԿԻՏԱՐ ՍԻՐԲԷՃԻ ԻՍԿԷԼԷՍԻ
ԵՒ
ԳԱՊԱՔԱՇԷ ՄԻՏՉԵԼ ԿԱՌԱՒԱՐՁ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՈՒՆ
ԵՐԹԵՒԵԿՈՒ ԺԱՄԵՐԸ

3 15 Ի սկիւտարէն Դապաճաշ Սիրբէճի
4 45 Իսկիւտարէն Սիրբէճի
9 15 Իսկիւտարէն Սիրբէճի
11 — Իսկիւտարէն Սիրբէճի
4 — Սիրբէճիէն Իսկիւտար
5 35 Սիրբէճիէն Դապաճաշ Իսկիւտար
10 30 Սիրբէճիէն Իսկիւտար
11 30 Սիրբէճիէն Դաշ. Իսկիւտար

Մաս.—Օդը մթագայտ հոգ առեն, չոգենաւ իրենց գտնուած տեղը պիտի մնան։